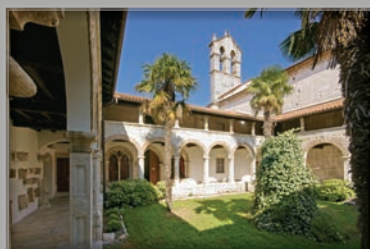

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

PER CRUCEM
AD LUCEM

Br. 1/2019

kazalo

Uvodno slovo

PROROČKA OBILJEŽJA	
POSVEĆENOGA ŽIVOTA	3
VAŽNIJA PROVINCIJSKA ZBIVANJA	
2019. GODINE	4

Iz našega Reda

SKUP O VLASTITOM PRAVU REDA . . .	5
GENERALNI KAPITUL	
NA INTERNETU	6
ZAVRŠEN PRIJEVOD KONSTITUCIJA. .	6
FORMATIVNI SEMINAR	
ZA GVARDIJANE	7
MEĐUNARODNI SUSRET	
ODGOJITELJA	7

Rad defnitorija

12. SJEDNICA DEFINITORIJA.	8
13. SJEDNICA DEFINITORIJA.	9
ZAJEDNIČKA SJEDNICA	
SLOVENSKOGA I HRVATSKOG	
DEFINITORIJA	10
14. SJEDNICA DEFINITORIJA.	11
SASTANAK GVARDIJANA	
S UPRAVOM PROVINCIJE	12

Vijesti i događaji

POSJET REDOVNIČKE BRAĆE	
ITALIJI	13
DAN DOMA SV. ANTUNA	
U ZAGREBU	13
SUSRET MINISTRANATA	13
SKUP STARIJE I	
BOLESNE BRAĆE	14
DUHOVNE VJEŽBE:	
ODRŽAN PRVI TURNUS	14
ŠIBENIK: SJEDNICA	
IZVRŠNOG ODBORA	
ZA JUBILEJ KANONIZACIJE	14
ZAGREB: EDUKATIVNA	
RADIONICA PUČKE KUHINJE	15
SPLIT: BLAŽENI ALOJZIJE	
U SVETOM FRANI.	15
KOMUNIKACIJSKI SEMINAR.	16

RELIKVIJE SV. ANTUNA	
PO HERCEGOVINI	16
HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU	17
PRED STOTINU GODINA...	17
TEČAJ DUHOVNIH ASISTENATA	
OFS I FRAME	18

Veze i odnosi

REDOVNIČKI POGLAVARI UOČI	
SASTANKA O PREVENCIJI.	19
PRIJEDLOZI I SMJERNICE	20
POZIV PREDSJEDNIKA HBK	21

Naši mladi

POGLED U BOSNU...	22
VINKOVCI – OŽIVJELA FRAMA	23

Naše redovništvo

SKUP ZA EKONOME	24
---------------------------	----

Kulturološki pabirci

PREDSTAVLJANJE PRIJEVODA	
KOLBELOVIH SPISA	26
BOŽIČNA IZLOŽBA U ZAGREBU	26
TEOLOŠKO-PASTORALNI	
TJEDAN U ZAGREBU	27
DIPLOMSKI RAD	
FRA IVANA LOTARA	27
TURNJEJA NAŠEG MJUZIKLA.	27
ZAVRŠENO SREĐIVANJE	
ZAGREBAČKE KNJIŽNICE.	28
OBJAVLJENO	28
ŠEMATIZAM PROVINCIJE 2018.. . . .	29

Naši pokojni

PREMINULA RODBINA NAŠE BRAĆE. .	29
ANICA IVANOVIĆ	29
BRANKO MRKONJIĆ.	29
ZORKA CRNOGORAC	29
ANTE VUJIĆ	29

Prilog

PROPOVIJED O. PROVINCIJALA	
NA SUSRETU GVARDIJANA 2019. . . .	30

Fraternitas
službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevac konventualaca

Br. 1/2019

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevac konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio:
Ljudevit Anton Maračić

Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

PROROČKA OBILJEŽJA POSVEĆENOGA ŽIVOTA

»Pravo proroštvo rađa se iz Boga, iz prijateljavanja s Njim, iz pozornog slušanja Njegove riječi u različitim povijesnim okolnostima. Prorok osjeća da mu u srcu gori strast za Božju svetost i, prihvativši u dijalogu molitve njegovu riječ, proglašava je životom, govorom i postupcima, pretvarajući se u Božjeg glasnogovornika protiv zla i grijeha« (VC, br. 84).

— — —

59. Teološko-pastoralni tjedan u Zagrebu, s temom »Proročka dimenzija kršćanina u životu Crkve i društva«, središnji je crkveni događaj minulog tromjesečja, koje obuhvaća novi Fraternitas a dotiče i naše poslanje u suvremenom životu Crkve. Zahvaljujem fra Ljudevitu Maračiću, tajniku Provincije, na marljivom prikupljanju i obradi informacija, plod čega je i ovaj Fraternitas.

Nekoliko britkih misli prof. Josipa Grpca, koje ovdje s vama želim podijeliti (necjelovito prikupljenih usputnim bilješkama s njegova predavanja), izazivaju na dublje promišljanje vlastitog vršenja proročke službe.

— — —

Konformizam kojemu smo često skloni dovodi u pitanje kredibilitet Crkve, jer se spram evanđeoskog radikalizma držimo suzdržano, indiferentno, da ne kažem. Naš konformizam udaljava vjernike od Crkve. Naše vrijeme ubija proroke. Povijest Crkve je povijest gušenja proroštva. Herod je cijenio Ivana Krstitelja zbog njegovih vrlina, ali ga je dao pogubiti zbog vlastitog konformizma. Nismo li, zbog vlastitog konformizma, i sami potisnuli proročka nadahnuća?

Ozbiljna je napast svođenje vjere na razinu milosrđa i humanizma u suvremenom postmodernom svijetu, čija je jedina dogma relativizam. Milosrđe se može izroditi u suštu suprotnost. Dati narkomanu novac, hoćeš li i to nazivati djelom milosrđa? Biti milosrdan prema rastavljenima i ponovno civilno vjenčanima, znači li ponovno ih pripustiti sakramentima, makar u neregularnom stanju? Da možda neki nisu »Godinu milosrđa« iskoristili za naviještanje laksizma u Crkvi? Oprez: milosrđe može postati slijepo za istinu!

Siromaštvo i nasilje posljedica su krize čovjeka i ne treba ih ideologizirati. Suvremena socijalna i humanitarna aktivnost iz vida gubi ontološku i transcendentalnu narav ljudske osobe. Prorok sam ako objelodanim bijedu siromaha kao nedopustivo stanje suvremene civilizacije.

Vjera upada u krizu kada se pretvori u moral, brigu da ne padnemo ispod najdonje crte življenja evanđelja. Liturgija folklora, obreda, paragrafa... ne poznaje krizu!

Prorok djeluje na oblikovanje savjesti i ne može ostati zatvoren u granicama institucionalne Crkve. Prorok polazi od istine vjere. Naši argumenti prečesto nisu bili utemeljeni na biblijskoj vjeri.

Kada smo bili proroci?

Bili smo proroci u Hrvatskoj kada smo podržali uspostavu demokracije u RH, kada smo se brinuli o dijaspori, poduprli ustavnu definiciju braka, slobodnu nedjelju, ukazivali na nedostatke Istambulske konvencije... I svaki put smo bili prozivani. To je sudbina proroka. Ali iza ovih inicijativa, zapazimo dobro, stajale su katoličke udruge. Mi smo djelovali bojažljivo, iz pozadine...

Kada nismo bili proroci?

Svaki put kada smo šutjeli a trebalo je vikati. Afere u crkvi, financijske i seksualne... Koje biskupije i provincije imaju glasnogovornike koji će umjeti spretno i argumentirano iznositi njihove stavove u javnost?

Proroštvo ne znači Boga učiniti ljudima prihvatljivim pod svaku cijenu. Ne smije se žrtvovati evanđeoski radikalizam u korist njegove »probavljivosti«. Evanđeoski radikalizam ne poznaje stupnjevanje istine. Nedostaje proročkog krika s naših propovjedaonica!

— — —

Strah ozbiljno prijeti da paralizira naše proročko poslanje. Nadasve nas paralizira konformizam u koji smo se uljuljali. I proroci su se bojali. Bojao se i sv. Josip (usp. Mt 1,20). Isusovi učenici skrivali su se »u strahu od Židova« (Iv 20,19). Ali ne doživotno! Prijelomni trenutak u njihovim životima bio je susret s Uskrsnim i silazak Duha Svetoga. Taj događaj ih je preobrazio. Od tada svoje živote izlažu za Gospodina, postaju svjedoci Uskrsloga do prolijevanja krvi.

Ovoga svetoga korizmenoga vremena, u znaku sv. Josipa, draga braćo, neka nas Gospodin oslobodi konformizma i straha koji nas paraliziraju za proročko poslanje, za evanđeoski radikalizam, izlije na nas Duha gorljivosti za njegovu čast i kraljevstvo!

S tim mislima i željama svima neka je Korizma plodonosna, a Uskrs radostan i ispunjen mirom u srcu i duši!

fra Josip Blažević, provincijski ministar

VAŽNIJA PROVINCIJSKA ZBIVANJA 2019. GODINE

- Susret CEF-a i Juniorentreffen: 23.-27. travnja u Zagrebu;
- Susret/Srećanje CRO/SLO: 29. travnja;
- Provincijski susret mladih: 17.-19. svibnja u Zagrebu;
- Peti festival kršćanskog kazališta: 23.-26. svibnja u Zagrebu;
- Provincijski susret ministranata: 24.-25. svibnja u Splitu;
- Drugi turnus duhovnih vježbi: 23.-28. lipnja u Cresu;
- Franjevačke duhovne vježbe za mlade:
15.-22. VII. – 22.-29. VII. te 29. VII.-5. VIII. u Cresu;
- Susret obitelji: 1.-11. kolovoza u Cresu;
- Dani trajne formacije: 16.-19. rujna u Cresu;
- Dan Provincije: 30. rujna u Vinkovcima;
- Provincijsko hodočašće u Svetu zemlju: 15.-22. listopada.

iz našega reda

SKUP O VLASTITOM PRAVU REDA

U Rimu, pri međunarodnom kolegiju Reda »Seraphicum«, od 21. do 23. ožujka o. g. održan je Studijski skup pod nazivom »Il Diritto proprio dell'Ordine dei Frati Minori Conventuali«. Organizirao ga je i osmislio prokurator Reda, fra Maurizio Di Paolo, u suradnji s Generalnom kurijom Reda. Na skupu su obrađene tri pravne cjeline: obnovljene Konstitucije Reda (odobrene prošle godine na Izvanrednome generalnom kapitolu u Asizu), Generalni statuti (na programu skoroga Redovnoga generalnog kapitula u Asizu i Collevalezi), i problematika napuštanja redovništva i svećeništva, kao sve naglašenija pojava naših dana. Na skupu je uz predstavnike vrhovne uprave Reda, na čelu s generalnim ministrom Markom Tasca, sudjelovalo sedamdesetak predstavnika raznih provincija i kustodija. Našu Hrvatsku provinciju sv. Jeronima predstavljao je fra Ljudevit Maračić, tajnik Provincije.

Dva puna dana posvećena su navedenim temama, a od desetak predavača, četvorica su bili predstavnici rimskih dikasterija i članovi različitih redovničkih zajednica, među ostalima i generalni tajnik Kongregacije za posvećeni život, mons. José Rodríguez Carballo, OFM, bivši generalni ministar ove franjevačke obitelji, mons. Filippo Jannone, O. Carm., predsjednik Papinskog vijeća za zakonodavne tekstove, i ostali. Pri razmatranju tematike nedavno odobrenih Generalnih Konstitucija pogled je bio više usmjeren unatrag, kao pregled prijedrenog puta, pa su predavači, glavni nositelji predloženih promjena, fra Timothy Kulbicki i fra Victor Manuel Mora Mesen, detaljnije predstavili pojedino poglavlje, izdvojivši značajnije i novije točke prihvaćenih Konstitucija.

U pogledu usmjerenom prema skoroj budućnosti, odobrenju Generalnih Statuta Reda, svojim predavanjima pripomogli su fra Antonio Belpiede OFM Cap, generalni prokurator Kapucinskog reda, i p. Sebastiano Paciolla, O. Cist., podtajnik

Kongregacije za posvećeni život, koji su uveli u tematiku onoga što prethodni Generalnim Statutima, a to su kriterij autonomije provincija i smjernice za administraciju, posebno vezano uz pitanje tzv. stabilne baštine (patrimonio stabile), koje je kao dodatak potrebno priključiti i generalnim, a potom i provincijskim statutima. Radni predložak (Instrumentum laboris) Generalnih Statuta, koji je već dostavljen svim članovima (vokalima) skoroga Generalnog kapitula, prikazali su predstavnici Reda u Apostolskoj penitencijeriji, fra Robert Ležohupski, i dužnosnik Kongregacije za nauk vjere, fra Francesco Panizzolo. Oni su posebno istaknuli novosti koje se predlažu u novim Statutima, kao i gradivo koje će potom trebati uvrstiti u provincijske statute.

Zasebnu cjelinu, na kraju skupa, predstavljalo je razmatranje bolnog pitanja napuštanja redovništva i svećeništva, koje je zabilježeno u posljednje vrijeme. Generalni prokurator, spomenuti fra Maurizio predstavio je statističke podatke, koje će detaljnije podastrijeti skorome Generalnom kapitolu. Iz njegova prikaza izdvajamo samo podatak da je u proteklom šestogodištu šezdesetak naše braće napustilo svećenički red, a da je čak oko dvije stotine braće svećenika prešlo u dijecezanski kler, što predstavlja problem gotovo svih redovničkih instituta u Crkvi. Mons. Carballo, kao najpoznatija osoba Kongregacije za posvećeni život, u svojem poduljem izlaganju nadahnuto je prikazao glavne razloge napuštanja redovničkog života, a kao prvi motiv naveo je gubitak vjernosti smislu redovničkog poziva, uz mnoge druge razloge, kao što i jest često spominjana afektivna nezrelost vezana uz (ne)vjernost celibatu.

Ovaj Studijski skup, prvi takve vrste u našem Redu, protekao je zaista u dinamičnoj i zanimljivoj atmosferi, što potvrđuje vrlo živahna diskusija nakon svakog predavanja. A da bi izrečene misli i zapažanja bile dostupne svoj braći Reda, obećano je

do početka Generalnoga kapitula tiskati ove radove, kako bi ih sva braća, ne samo na Kapitolu nego i u cijelome Redu, imala pri ruci kao poticaj razmišljanju i djelovanju. Što se pak tiče samih novih Generalnih Konstitucija, na Skupu je predstavljeno vrijedno prigodno izdanje, svojevrsni komentar pojedinih poglavlja i točke ovog dokumenta (»Commentary on the new and revised Constitutions Order od Friars Minor Conventual«), na više od 360 stranica, zasad samo u engleskoj verziji, kojemu su autori predsjednik Međunarodnog odbora za pripremu obnovljenih Konstitucija i Statuta, američki subrat fra Timothy Kulbicki, i mladi poljski pravnik, fra Robert Ležohupski, službenik Apostolske penitencijerije i član Generalne prokurature Reda. Rečeno je da se upravo prema talijansko i poljsko izdanje ovoga komentara, a smatramo da bi korisno bilo razmotriti mogućnost i hrvatskog prijevoda, kad već imamo hrvatski prijevod Konstitucija.

GENERALNI KAPITUL NA INTERNETU

Iz Tajništva Reda 20. prosinca su poslali obavijest da sve vezano uz skori Redoviti generalni kapitul (18. svibnja – 18. lipnja 2019.) sva braća, a i ostali koji su zainteresirani, mogu danomice pratiti na internetskim stranicama našega Reda (www.cappgenofmconv.org). Zasad su na ovim stranicama postavljene prekapitularne informacije, kao što su sazivno pismo, popis sudionika s fotografijama, molitveni zazivi i vremenski hod (itinerer) predviđen za pripremu i samo odvijanje Kapitula. Predstavljen je i logo Kapitula, s detaljnim obrazloženjem i fotografije mjesta gdje će se Kapitul održati. Sljedeće će informacije biti objavljene susljedno, prema vremenskom tijeku kojim budu dostavljene Tajništvu Reda. Svi će materijali biti dostupni na četiri službena jezika Reda (talijanski, engleski, španjolski i poljski).

Od 17. veljače pa sve do 18. lipnja braća su pozvana da pri molitvi Jutarnje i Večernje pridaju molitveni zaziv za blagoslov i uspjeh skora Generalnoga kapitula, pa braća koja možda nemaju te zazive, mogu se javiti Tajništvu.

ZAVRŠEN PRIJEVOD KONSTITUCIJA

Nakon puno truda, ali i mnogo zadovoljstva, završen je mukotrpan posao prevođenja novog teksta Konstitucija Reda, koje su na snagu stupile na Svijećnicu, 2. veljače ove godine. U privitku biltena INFO/35 dostavljen je svoj braći taj hrvatski prijevod, koji je već postavljen i na naslovnicu www.ofmconv.hr. Paralelno, radi mogućnosti usporedbe, postavljen je i tekst talijanskog originala ovoga ključnog dokumenta našega zakonodavstva. Braća su zamoljena da pažljivo čitaju tekst, ako uoče neke pogreške ili možda dvojbe, neka svakako dojavu Tajništvu, kako bi se pri kasnijem tiskanju na vrijeme izbjegle sve moguće slabosti.

Naime, prema dogovoru na sjednici Definitorija, ne bismo odmah išli u tisak s Generalnim konstitucijama, već treba pričekati još i novi tekst Generalnih statuta, koje bi trebao odobriti skori Generalni kapitul, koji počinje za nešto manje od dva mjeseca. Pa kad i taj tekst bude preveden, onda se može razmišljati o tiskanju obaju dokumenata u jednom svesku. Možda će svemu tome pripomoći i skori Studijski skup Reda, od 21. do 23. ožujka u Rimu, na kojemu će sudjelovati i naš Tajnik Provincije, u nadi da će stručnjaci ponuditi još neke odgovore na moguće prigovore odobrenim Konstitucijama i predlošku novih Generalnih statuta, koji će tom prigodom biti predstavljeni.

Napominjemo da još treba prevesti »Stvarno kazalo«, što će olakšati traženje predmeta. Taj prilog bit će dostavljen čim bude završen prijevod ovoga završnog i dodatnog dijela Konstitucija. I dok braći dostavljamo u elektroničkoj formi nove Generalne konstitucije, podsjećamo na poticaj Generalnoga ministra iz dekreta proglašenja:

»Potičem stoga braću, odakle god dolazila ili pripadala bilo kojoj jurisdikciji, da prihvate, ponizno i vjerno, inicijative koje će sljedećih godina promicati ministri i kustosi – kao prvotni zadatak svoje službe – u obostranoj suradnji s generalnim ministrom i njegovim vijećem, da bi omogućili novim Konstitucijama oblikovati zajednički temelj u mentalitetu, razlučivanju i stilu života jurisdikcija, zajednica i pojedine braće.« (Fr. Marco Tasca, uz dekret potvrde Konstitucija, 29. XI. 2018.)

FORMATIVNI SEMINAR ZA GWARDIJANE

Od 18. do 21. ožujka 2019. godine u samostanu sv. Frane u Cresu održan je sastanak gvardijana provincije Sv. Jeronima iz Hrvatske i provincije sv. Josipa iz Slovenije. Ovaj sastanak je zamišljen kao formativni seminar za gvardijane - animatore samostana, koji je organiziralo i koordiniralo Glavno tajništvo za formaciju u našem Redu. Kao koordinatori i predavači bili su fra Louis Panthiruvellil, fra Emanuele Rimoli, fra Giulio Cesareo, fra Miljenko Hontić i prof. Renato Matić. Na susretu su bili prisutni provincijali obje Provincije.

Tečaj je trajao četiri intenzivna dana. Prva dva dana iznesena su predavanja o različitim vidovima službe gvardijana, kao što su biblijsko-duhovna, antropološko-franjevačka, sociološko-kulturna, psiho-pedagoška i pravna dimenzija. U radu po grupama su se razmjenjivala iskustva, raspravljalo se i promišljalo o povjerenosti službi. Dotaknuta su i pitanja sukoba i ovlasti gvardijana.

Susret je bio prožet molitvom časoslova, lectio divina, euharistijskim klanjanjem i svetom misom s kratkom propovijedi. Trećeg dana nakon jutarnjih predavanja priređen je kratki izlet po otoku Cresu. Formativni susret je nastavljen četvrti dan razgovorom o raznim praktičnim problemima na koje se nailazi u pojedinim zajednicama. Seminar je završio ceremonijom podjeljivanja gvardijanima zapisnika »odlika gvardijana«, molitvom srednjeg časa i zajedničkim objedom u četvrtak 21. ožujka.

Prepjevani Križni put: PUT LJUBAVI

Pjesma »Put ljubavi« predstavlja prerađeni tekst postaja Križnoga puta te u tom smislu opravdava svoj naziv. Zbog tematike koju obrađuje pjesma je malo dužeg trajanja od uobičajenog trajanja pjesama. U izvedbenom dijelu pjesma je nastala spajanjem dva zbora: »Vespere« – zbor mladih sv. Frane u Šibeniku i »Ansaml Kolbe« iz Zagreba. Pjesma postupno raste i razvija se od klasičnog orkestralnog dijela koji sve više raste i dopiše u popularni rock-izričaj te u tom smislu može privući zanimanje i svih ostalih ljubitelja glazbe.

MEĐUNARODNI SUSRET ODGOJITELJA

U Samostanu Sv. Duha franjevac konventualaca na Svetom Duhu, od 23. do 25. ožujka 2019., održan je prvi susret odgojitelja franjevaca konventualaca iz gotovo cijele srednje i zapadne Europe. (Italija, Španjolska, Njemačka, Slovenija, Belgija, Engleska, Irska, Malta, Libanon i Hrvatska). Ovaj susret organiziran je u suradnji s Generalnim tajništvom za odgoj u Redu, na čelu s fra Louisom Panthiruvellilom, Generalnim tajnikom (iz Indije). Susret je obuhvatio samo one odgojitelje postulata (kandidata) iz europskih jurisdikcija koji se pripremaju i šalju svoje kandidate u novicijatu u Asizu, (Italija), srcu Reda franjevaca konventualaca. Susretu su nazočili i provincijali iz Slovenije, fra Igor Salmić, i Hrvatske, fra Josip Blažević (kao domaćin), te kustos iz Velike Britanije, fra Ciprian Budau, kao i generalni definitor Reda i asistent za Federaciju Srednje Europe, fra Miljenko Hontić. Tema susreta bila je: »Usuglašavanje kriterija u početnoj fazi formacije«.

Kao uvod u prvi dan predavanje na temu »Stupanj zrelosti mladih s kojima se susrećemo u našem društvu« održao je fra Zbigniew Wojcik, profesor u Rimu na Antonianumu i član Tajništva za odgoj u Redu franjevaca konventualaca. Drugog dana predavanje na temu »Kriteriji za ulazak u postulaturu (kandidaturu) prema smjernicama dokumenata Reda za odgoj«, održao je fra Louis Panthiruvellil, tajnik za odgoj na razini Reda. Trećeg je dana magistar novaka u Asizu održao predavanje na temu: »Vrednovanje vremena postulare i novicijata u Asizu«. Nakon svakog predavanja slijedila je otvorena diskusija o svakoj izloženoj temi.

Na kraju susreta je osnovana radna komisija koja će do mjeseca lipnja načiniti novi Direktorij, u kojem će biti izražen harmonizirani program formativnih kuća u Europi. Sudionici su u slobodno vrijeme sudjelovali na molitvenim i misnim slavljinama samostana i župe sv. Antuna na Svetom Duhu. Jedno popodne je bilo iskorišteno za obilazak i upoznavanje nekih znamenitosti grada Zagreba te zagrebačkoj prvostolnici, u kojoj su se mala braća franjevci konventualci zajednički pomolili za što skoriju kanonizaciju blaženoga Alojzija Stepinca.

rad defnitorija

12. SJEDNICA DEFINITORIJA

U ponedjeljak, 17. prosinca o. g., uz sudjelovanje svih članova Defnitorija, u Provincijalatu je održana 12. redovita sjednica. Započeta je molitvom Srednjeg časa u 8,00 sati, a završena u 12,00 sati.

1. Prema odredbama Statuta podnijeta su izvješća i razmotrena ekonomska stanja u Provinciji. Egzaktor, fra Stjepan Brčina, izvijestio je o primitcima u posljednjem tromjesečju, ekonom, fra Vitomir Glavaš, upoznao je Defnitorij s troškovima i izdadcima u istom razdoblju, a ravnatelj Caritasa, fra Vladimir Vidović, podnio je pismeno izvješće o stanju u Caritasu župe sv. Antuna, posebno u vezi s Pučkom kuhinjom. Sva su izvješća prihvaćena u cijelosti.

2. U vezi s ekonomskim poslovanjem fra Vitomir Glavaš izvijestio je o nacrtima obnove vokativnog centra u Cresu, gdje bi uskoro trebalo početi radovima na preuređenju i dogradnji prostorija. U tom smjeru čuo se prijedlog da bi dobro bilo sjednicu Defnitorija održati u Cresu, ali se nije došlo do zaključka. Defnitorij je razmotrio i odobrio molbu vinkovačkog samostana da u vrijeme obnove župne crkve Bezgrešnog Srca Marijina namjenski doprinosi za tu crkvu budu oslobođeni od isplate 16% prihoda Provinciji.

3. Defnitorij je službeno potvrdio na Redovito provincijskom kapitolu prihvaćeni prijedlog o otvaranju samostana u Danskoj, kojega je pravni nositelj naša Provincija. Propozicija »Osniva se samostan u Kopenhagenu« prihvaćena je jednoglasno. Nakon skorog dolaska trećeg člana, ova međunarodna zajednica u Kopenhagenu ostvaruje uvjete da kanonsko ustanovljenje redovničke kuće, pa su sada potrebni sljedeći pravni koraci Generalne kurije u Rimu.

4. O. Provincijal je izvijestio o proglašenju obnovljenih Konstitucija Reda, koje stupaju na snagu

2. veljače 2019., na Dan posvećenog života. Fra Ljudevit Maračić prihvatio se dužnosti njihova prevođenja na hrvatski jezik, a dogovoreno je da se prijevod tiska naknadno, nakon što na Generalnome kapitolu ove godine budu izglasani novi Generalni statuti i priređen njihov prijevod, zajedno s provincijskim statutima, koji su predviđeni za Izvanredni provincijski kapitul 2020. godine, tako da bi sva ta tri temeljna dokumenta bila uvrštena u jedan svezak. U međuvremenu će braća na internetu u PDF moći upoznati prijevod novih Konstitucija čim bude dogotovljen.

5. U vezi s programom godišnjeg susreta gvarđijana i Provincijske uprave, 29. i 30. siječnja o. g., prihvaćen je prijedlog o. Provincijala da se ovaj susret posebno pozabavi novijim crkvenim dokumentima o ekonomskom poslovanju, o čemu je nedavno raspravljala i Hrvatska redovnička konferencija. Prihvaćen je i prijedlog fra Ljudevita Maračića da se nešto vremena ovog susreta posveti i pitanju internetskog povezivanja franjevačkih knjižnica, koje je već u nekim provincijama u tijeku. U tom smislu bi će zamoljen da našu braću o tome upozna franjevac, fra Lucije Jagec iz Samobora, koji je dobro upućen u ovaj projekt svoje Provincije sv. Ćirila i Metoda, koja je u tome dobro uznapredovala.

6. Defnitorij je upoznat s kanonskim početkom postulature dvojice novih kandidata, Brune Zebića i Filipa Samardžića, koji su se u Cresu pridružili Anti Koudeli, te tako u prvoj godini postulature Provincija trenutno ima tri kandidata.

7. Dosta je vremena posvećeno pitanju moguće prenamjene viškog samostana, od prijedloga »kampinga za mlade« do elitnog turističkog objekta ili nečega trećeg. Izražena je želja da se najprije dođe do načelnog stava, a potom do konkretne realizacije. Već bi se na sljedećemu izvanrednom kapitolu Provincije 2020. mogla ponuditi propozicija da viški samostan postane filijalnom kućom splitskog samostana.

8. Defnitorij je razmotrio i nekoliko problema vezanih uz personalna pitanja.

9. Pod točkom »razno«, o. Provincijal je izviještio o iskustvu adventskih susreta s braćom, posebno istaknuvši višednevni boravak redovničke braće u Italiji, gdje im je održana prava duhovna obnova. U najavama izdvojio je duhovnu obnovu ministranata početkom siječnja u Zagrebu, plenarnu sjednicu Vijeća franjevačkih zajednica, koja se održava u našem zagrebačkom samostanu 25. siječnja, godišnji susret gvardijana, koji će ovaj puta nositi ekonomski naglasak, te na kraju prvi turnus duhovnih vježbi početkom veljače u Zagrebu, pod vodstvom isusovca p. Nike Bilića.

Na kraju je zaključeno da se sljedeća sjednica Provincijskog definitorija održi u ponedjeljak, 21. siječnja 2019. godine.

13. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovita, 13. sjednica Definitorija, održana je u Provincijalatu u Zagrebu, u ponedjeljak, 21. siječnja 2019. godine s početkom u 8.00 sati molitvom Srednjeg časa. Nazočili su svi članovi Definitorija osim fra Stjepana Brčine, koji je radi sprovođa svojega kolege, bosanskog franjevca fra Leona Kikića bio spriječen sudjelovati u radu. Sjednica je završena u 12,30 sati.

1. Usvojen je i potpisan zapisnik prošle 12. sjednice Definitorija;

2. Razmotreno je i odobreno Egzaktorovo i Ekonomovo izvješće od protekle godine za Sastanak gvardijana s upravom Provincije;

3. O. Provincijal je predstavio dnevni red Sastanka gvardijana s provincijskom upravom, koji je uz manje preinake usvojen;

4. Fra Vitomir Glavaš, gvardijan creskog samostana sv. Frane, predstavio je stanje obnove vokativnog centra na Cresu, koji bi se u buduću mogao nazivati Kućom susreta mladih »Placido Cortese«. Radovi su započeli i teku prema predviđenom planu;

5. Godišnji fond rezerviran za siromašne, predviđen odredbama prošloga Generalnoga kapitula, odredit će se naknadno;

6. Susret sa Slovenskim definitorijem održat će se u srijedu, 20. veljače o. g. u Sloveniji, a jedna od predviđenih tema bit će svakako naša zajednička prisutnost u Danskoj, Trajna formacija gvardijana na Cresu, Susret/Srećanje u Hrvatskoj...;

7. Razmotreno je i pitanje plaćanja zdravstvenog osiguranja za braću u inozemstvu;

8. Ovogodišnji Dan Provincije proslavit će se u ponedjeljak 30. rujna 2019. u Vinkovcima;

9. Predloženo je i usvojeno da se Izvanredni provincijski kapitul održi u Cresu 12.-13. svibnja iduće godine, s glavnom temom obnove naših Provincijskih statuta.

10. Na želju braće splitskog samostana sv. Frane prihvaćen je prijedlog produženja Ugovora splitskog samostana s Verbumom na daljnjih pet godina;

11. Razmotrene su i odobrene molbe Samostana sv. Frane u Puli: da bude oslobođen od doprinosa Provinciji pri namjenskom skupljanju priloga za uređenje zvonika crkve sv. Ivana, da uz zamjenu staroga dotrajalog vozila »Corse« (petnaest godina!) samostan kupi novi automobil, a podržana je i želja da se ove Korizme u župi sv. Ivana održe pučke franjevačke misije, koje će voditi naša subraća, za koju o. Provincijal treba dati svoj pristanak;

12. Gvardijan zagrebačkog samostana Svetog Duha, fra Tomislav Glavnik, predstavio je troškove bolesne i starije braće (ČPP, t. 4) i zamolio redoviti mjesečni paušalni prilog, što je Definitorij odobrio;

13. Definitorij je saslušao i odobrio neka izvješća na razini Provincije.

- Izvještaj pohoda Postulatori na Cresu, koji je prethodnih dana provincijalni ministar fra Josip Blažević obavio u pratnji magistra klerika, fra Stjepana Brčina. Tom prigodom dao je neke poticaje i prijedloge da se još više unaprijedi rad s mladima;

- Izvješće o susretu i duhovnoj obnovi za ministrante u Zagrebu 8.-10. siječnja 2019., u odsutnosti fra Stjepana Brčina, usmeno je podnio o. Provincijal;

- O susretu u vezi sa brigom za stariju i nemoćnu braću, održanom u ponedjeljak, 14. siječnja u Zagrebu, izvijestio je fra Ljudevit Maračić, koji je ukratko informirao Definitorij o tom prvom su-

sretu, kojemu je prisustvovao i o. Provincijal, te prenio neke tamo izrečene prijedloge;

- O. Provincijal je podsjetio na Izvještaj za Generalni kapitul, koji je preveden na talijanski, uz prethodni uvid svakom definitoru, odaslan Generalnom Tajništvu Reda;

14. O. Provincijal je podsjetio na neka neposredna zbivanja i susrete.

- 22.-24. siječnja 2019. TPT u Zagrebu;
- 25. siječnja 2019. Plenarna sjednica VFZ-a u RH i BIH u Zagrebu (mi smo domaćini);
- 29.-30. siječnja 2019. Godišnji sastanak gvardijana i Uprave Provincije;
- 3.-8. veljače 2019. I. turnus duhovnih vježbi u Zagrebu – voditelj: p. Niko Bilić, SJ.

15. Razno:

- Šibenski gvardijan i rektor Nacionalnog svećišta, fra Ivan Bradarić, podsjetio je na intenziviranje priprema proslave 50. obljetnice kanonizacije sv. Nikole Tavilića, pa u tom smislu namjerava animirati nekim informativno-promidžbenim materijalima i skori susret franjevačkih poglavara i poglavarica na sjednici u našem zagrebačkom samostanu 25. siječnja.

- Kao gost sjednice na kraju je nazočio fra Željko Klarić, gvardijan i župnik u Vinkovcima, te predstavio detaljno razrađene i obrazložene nacрте umjetničkog oblikovanja pročelja prezbitarija crkve Bezgrešnog Srca Marijina, rad akademskog umjetnika Matka Antolčića. Definitori se načelno slažu s projektom, ali su ponudili i neke prijedloge da se dopunama i izmjenama obogati prikaz i poruka umjetničkog djela.

Sljedeća sjednica Definitorija, održat će se u srijedu 20. veljače 2019. u Sloveniji; jedan će dio sjednice biti zajednički sa Slovenskim definitorijem, a drugi zaseban, s našim vlastitim programom.

ZAJEDNIČKA SJEDNICA SLOVENSKOGA I HRVATSKOG DEFINITORIJA

Ovogodišnji zajednički susret/sjednica Definitorija Hrvatske i Slovenske provincije franjevac konventualaca održan je u Ptuj, u srijedu, 20. veljače o. g. Prisustvovali su svi članovi obaju definitorija. Šestorica s hrvatske (fra Josip Blažević, fra Tomislav Glavnik, fra Ljudevit Maračić, fra Ivan Bradarić, fra Vitomir Glavaš i fra Stjepan Brčina) i petorica sa slovenske strane (fra Igor Salmić, fra Slavko Strmšek, fra Danilo Holc, fra Christian Balint i fra Anton Brinjavc), u svemu jedanaest sudionika. Sjednica je počela u 10,00 sati, kratkom molitvom/razmatranjem Pohvala krepости sv. Franje Asiškoga. Potom je provincijski ministar-domaćin fra Igor Salmić uz pozdrav izrazio želju da se i dalje očuva ova naša povezanost i nastavi tradicija sastajanja, a hrvatski provincijal, fra Josip Blažević, uz zahvalu za gostoprimstvo potvrdio nakanu da se suradnja nastavi i sljedeća sjednica održi dogodne u Hrvatskoj.

1. Izmijenjene su informacije i iskustva nakon provincijskih kapitula, održanih prošlog proljeća, koje su popratile i određene teškoće. Na slovenskoj strani to je napuštanje Reda i svećeništva te ovogodišnje izbivanje izvan provincije od strane dvojice članova Provincije. Posebno je loše zdravstveno stanje fra Jože Osvalda, a Provincija razmišlja u skorom vremenu zatvoriti filijalnu kuću u Dornavi i napustiti župe Javor i Prežganje kod Ljubljane. – S hrvatske strane iznijete su teškoće u ostvarivanju iskustva nekih ujedinenih samostana, kao i zdravstveno stanje više braće, a ono što posebno opterećuje Provinciju u proteklih godinu dana to je napuštanje Reda i svećeništva dvojice članova Provincije, dok jedan očekuje inkardinaciju u biskupijski kler. Od pozitivnih iskustava istaknuto je izdavanje cjelokupnih spisa sv. Maksimilijana Kolbea, održavanje Dana otvorenih vrata klerikata i usvajanje programa sa zajedničkim temama du-

hovnih obnova u svim samostanima Provincije, priprava za proslavu sv. Nikole iz Šibenika 2020. godine, na koju je neformalno poziv upućen Slovenskom definatoriju.

2. Izmijenjena su iskustva u vezi s odlukama i ostvarenjima Četverogodišnjega provincijskog plana, te su razmijenjeni dokumenti obiju strana. U sklopu toga razmijenjene su i informacije o stanju u odgojnim ustanovama obiju provincija, koje je posebno teško na slovenskoj strani.

3. Dosta se vremena posvetilo konkretnom ostvarenju projekta nazočnosti u Danskoj. Hrvatska provincija preuzela je kanonsku obvezu brige za međunarodnu kuću/samostan u Kopenhagenu, gdje trenutno borave tri člana iz različitih provincija, jedan iz Hrvatske, jedan iz Slovenije i jedan s Filipina. Dogovoreno je da se kao gvardijan predloži fra Tomislav Cvetko, a p. Tomaž Majcen da nastavi voditi ekonomiju. O službama župnika odlučit će se naknadno, nakon što p. Igor i p. Miljenko posjete Kopenhagen i ponovno razgovaraju sa svima. Treba svakako ići na sklapanje ugovora, gdje će detaljnije biti uređeni pravno-ekonomski odnosi zajednice prema matičnim provincijama, Redu i biskupiji.

4. Uslijedio je konačan dogovor o skorim zajedničkim susretima: trajnoj formaciji gvardijana u Cresu (18-21. ožujka), skupu odgojitelja CEF-a i FIMP-a u Zagrebu (23-25. ožujka), tradicionalnom srećanju/susretu članova obiju provincija u Sloveniji (Ptuj/Maribor, 20. travnja) i jesenskom zajedničkom susretu postnovaka/klerika, koji bi trebao biti u Splitu i Šibeniku (vjerojatno 12. i 13. listopada, što još treba precizirati). Organizacijske troškove susreta gvardijana provincije će međusobno podijeliti, a sudionici će pridonijeti misnim intencijama.

5. Slovenski provincijal podsjetio je da njihova Provincija planira proslavu pedesete obljetnice osamostaljenja (2022.), a pridodana je i želja da se komemorira stogodišnjica ptujskog konvikta i gimnazije, koja je bila zajednička za pitomce iz Hrvatske i Slovenije.

– Zaključeno je da idući susret definatorija u veljači, kao i srećanje/susret braće bude iduće godine u Hrvatskoj. Zajednička sjednica završena je u 12,15 sati molitvom Srednjeg časa u samostanskoj kapelici, i potom bratskim objedom/kosilom

u samostanskoj blagovaonici, gdje su se pridružila i neka braća ptujskog samostana.

14. SJEDNICA DEFINITORIJA

Odmah po završetku susreta definatorija Hrvatske i Slovenske provincije franjevac konventualaca, u ptujskom samostanu sv. Petra i Pavla, s početkom u 14,00 sati počela je 14. redovita sjednica našeg Definatorija. Prisustvovali su svi definatori, s o. Provincijalom, u svemu šestorica.

Na početku je usvojen i potpisan zapisnik prethodne, 13. sjednice.

1. Fra Ljudevit Maračić, tajnik Provincije, izvijestio je Definatorij o završetku hrvatskog prijevoda obnovljenih Konstitucija Reda. Nedostaje još analitičko kazalo pojmova. Na prijedlog o. Provincijala, ovaj se prijevod ne bi odmah ni zasebno tiskao, nego će biti dostupan braći preko portala internetskih stranica naše Provincije, dostavit će se i u elektroničkoj formi svoj braći, a tiskat će se kad budu izglasani novi Generalni i potom Provincijski statuti.

2. Nakon što je creski gvardijan i ekonom Provincije, fra Vitomir Glavaš izvijestio o završavanju obnoviteljskih radova i dogradnja na vokativnom centru, gdje će biti moguće ugostiti 40 mladih osoba, uz dvije osobe u zasebnoj prostoriji nedaleko od same zgrade, odlučeno je da odgovorna osoba za dom bude magistar postulanata, uvijek u dogovoru s gvardijanom. Dogovorene su i cijene za pojedine grupe koje će ljetovati u tim novim prostorijama.

3. Na prijedlog o. Provincijala govorilo se o uređenju nove teretane u zagrebačkom samostanu Svetog Duha, pa je predloženo da se dosadašnje mjesto premjesti u sjemenište uz izlaz prema Kapeli Svetog Duha.

4. Bilo je razgovora i dogovora o više personalnih pitanja i slučajeva.

5. S obzirom na financijske obveze prema Redu, zasad je zaključeno da se i ove godine uplati 10.000 eura kao stipendij (borsa di studio) za jednoga odgajanika u Seraphicumu. O drugim obvezama nije se govorilo, osim što je spomenuto da će se i dalje

dostavljati višak misnih intencija za potrebe misija Reda, ali tek kad se prikupe.

6. Pročitana su pojašnjenja Generalnog ministra vezana uz suspenziju dvaju samostana i njihovo spajanje s glavnim samostanom u Vinkovcima i Puli.

7. O. Provincijal je predložio objavljivanje hrvatskog prijevoda knjige sv. Franje Antuna Fasania, pod naslovom »Mariale«, u kojoj ovaj naš svetac na lagani alegorijsko-duhovni način tumači Pjesmu nad pjesmama. Knjigu je za tisak u latinskoj verziji ali s talijanskim predgovorom uredio

ugledni povjesničar Reda p. Francesco Costa. Definitori su iznijeli različita mišljenja vezana uz ovaj prijedlog, a odluka će se donijeti drugom prigrdom.

Na kraju je o. Provincijal najavio kako će uskoro, počevši od 15. veljače dalje, u Opatiji obaviti jednomjesečne duhovne vježbe, te neće biti dostupan i u to će ga vrijeme zamjenjivati vikar Provincije. Zaključeno da se sljedeća, 15. sjednica Definitorija održi u srijedu, 10. travnja u Zagrebu. Sjednica je završena u 17,00 sati, nakon čega je uslijedio povratak u Zagreb.

SASTANAK GWARDIJANA S UPRAVOM PROVINCIJE

Redoviti godišnji susret gvardijana s upravom Provincije održan je u utorak i srijedu, 29. i 30. siječnja o. g. u zagrebačkom samostanu Svetog Duha. Sudjelovali su svi gvardijani i članovi Definitorija, u svemu trinaestorica, dok je kao gost prisustvovao i fra Tomislav Cvetko iz Danske. Kao glavna tema susreta poslužio je nedavno objavljeni dokument Kongregacije za posvećeni život »Ekonomija u službi karizme i poslanja«. Predavači, fra Slavko Sliško, dominikanski provincijal, i fra Ratko Radišić, franjevački pravnik iz Zagreba, predstavili su ovaj crkveni dokument s dva aspekta. Sliško više s povijesno-teološkoga, a Radišić više s pravno-konkretnog stajališta. – O. Provincijal je u svojem izvješću prikazao sadašnje stanje, probleme i nade naše Provincije, a ekonomska izvješća podnijeli su fra Stjepan Brčina, egzaktor, i fra Vitomir Glavaš, ekonom Provincije. Potom su uslijedili kratki usmeni referati pojedinih gvardijana, čime je zaokružena opća slika sadašnje situacije naše Provincije. – O potrebi informatizacije knjižnica i mogućnosti svefranjevačkog povezivanja na našim prostorima govorili su fra Lucije Jagec, franjevački gvardijan u Samoboru, i gđa Fila Lokmer, jedna od animatorica projekta elektroničkog povezivanja svih franjevačkih knjižnica. U diskusiji je izražena želja da se gvardijani zainteresiranih knjižnica sastanu i pokušaju izvidjeti mogućnosti daljnje suradnje. – O promicanju zvanja u Provinciji, praktično o poduzetim koracima Centra

za zvanja naše Provincije, konkretno je izvijestio fra Stjepan Brčina, provincijski promicatelj zvanja. – Na sastanku su sudionici upoznati s planom da u smislu sadržajnijeg osmišljanja duhovnih vježbi za iduću godinu posluže duhovne misli sv. Bonaventure, pa će u tom smjeru biti izrađen plan. – O radovima na obnovi i uređenju vokativnog centra u Cresu izvijestio je creski gvardijan fra Vitomir Glavaš. – Ovogodišnji Dan Provincije održat će se u ponedjeljak, 30. rujna u Vinkovcima, a dan nakon toga u istom mjestu održat će se i programatski sastanak gvardijana. – O. Provincijal je upoznao sudionike s odlukom da se izvanredni provincijski kapitul održi 12. i 13. svibnja iduće godine u creskom samostanu sv. Frane. Glavna tema toga kapitula bit će svakako obnova Provincijskih statuta, uz prihvaćanje pravilnika rada nekih provincijskih ustanova (Hrvatski Areopag, Veritas, Pučka kuhinja). Na tom kapitolu, a možda i ranije, bit će razmotren prijedlog koji je iznio zagrebački gvardijan, fra Tomislav Glavnik, o nabavi novih velikih orgulja za župnu crkvu sv. Antuna u Zagrebu, kao i rasprava o projektu izgradnje velike garaže pri samostanu Svetog Duha, kao i mogućnost dogradnje istoga samostana, o čemu su sudionicima sastanka mogući projektanti ovoga velikog pothvata prezentacijom omogućili zorni uvid u ideju.

Prigodnu homiliju koju je povodom ovog susreta održao o. Provincijal, donosimo u Prilogu na kraju ovog broja Fraternitasa.

vijesti i događaji

POSJET REDOVNIČKE BRAĆE ITALIJI

U programu tradicionalnog adventskog poha-
da o. Provincijala braći, proteklog adventa, pro-
vincijalni ministar fra Josip Blažević organizirao je
poseban formativni program samo za redovničku
braću naše provincije, na kojemu su sudjelovala
sva četvorica braće: fra Josip Priselac, fra Đuro
Crlenjak, fra Vilček Novački i fra Matej Milić.
Susret je potaknut dokumentom Kongregacije za
ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog
života pod naslovom »Identitet i poslanje brata re-
dovnika u Crkvi«. Program je započeo u utorak,
4. prosinca u Zagrebu, uvodnim nagovorom fra
Josipa Blaževića o sadržaju i značenju dokumen-
ta »Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi«,
što ga je razdijelio u četiri predavanja, povjerivši
ostala tri razmatranja trojici naše braće koju će
pohoditi u Italiji. Drugi dan je nastavljen u Rimu
nagovorom fra Igora Horvata na Seraficumu. Us-
putno su prethodno posjetili i La Vernu. U četvr-
tak su braća pohodila Generalnu kuriju u Rimu,
gdje im je prije ručka nagovor održao fra Miljenko
Hontiće, generalni asistent Reda, a sudjelovali su i
na bratskom ručku i na svečanoj večernjoj misi u
devetnici u čast Bezgrešne. Večera je upriličena u
Seraficumu sa svom našom braćom na službama
u Italiji, fra Miljenkom Hontiće, fra Tomislavom
Mrkonjićem, fra Igorom Horvatom i fra Zlatkom
Vlahekom, uz slavonske delicije što su ih sami go-
sti donijeli sa sobom. U petak su braća svoj hod
nastavila do Asiza, usputno pohodivši Greccio.
Domaćin je bio fra Zlatko Vlahek, koji ih je proveo
kroz samostanske znamenitosti i održao posljed-
nji od četiri prigodna nagovora. Susret je završio
svečanom jutarnjom misom u Bazilici sv. Franje
u Asizu, te usputnim zaustavljanjem na grobu sv.
Antuna u Padovi. U večernjim satima braća su se s
o. Provincijalom radosno vratila u Zagreb.

DAN DOMA SV. ANTUNA U ZAGREBU

U utorak, 18. prosinca o. g., u organizaciji i
pod vodstvom fra Vladimira Vidovića, ravnatelja
Doma sv. Antuna i predsjednika Uredničkog vi-
jeća Veritasa, održana je zajednička proslava svih
naših institucija koje se nalaze pod krovom Doma
sv. Antuna u Zagrebu (Sveti Duh 33): Caritasa
župe sv. Antuna s Pučkom kuhinjom, Veritasa –
Glasnika sv. Antuna, studentskog doma, koji go-
dinama besplatno ugošćuje petnaestak studenata,
nacionalne središnjice Vojske Bezgrešne i glazbe-
nog sastava »Kolbe«. Proslava toga jedinstvenog i
vjerojatno budućega tradicionalnog Dana, koji se
prvi put zajednički organizira, počela je u crkvi sv.
Antuna večernjom misom, koju je predvodio si-
sački biskup Vlado Košić, potom je prigodan pro-
gram održan u Dvorani Svetoga Franje, uz glaz-
benu pratnju Puhačkog orkestra HKUD-a »Želje-
zničar« i Ansambla »Kolbe«. Tom prigodom fra
Ljudevitu Maračiću, koji surađuje od prvog broja
izlaženja »Glasnika sv. Antuna« i kojemu je pod
nazivom »Veritasa« preko 25 godina bio glavni
urednik, podijeljeno je priznanje počasnog pred-
sjednika Uredničkog vijeća Veritasa. Proslava je
završena zahvalom svim dobročiniteljima, volon-
terima i suradnicima, uz bogati božićni domjenak.

SUSRET MINISTRANATA

Od 8. do 10. siječnja 2019. godine u Samosta-
nu Svetoga Duha u Zagrebu održao se »siječanj-
ski« susret i duhovna obnova za ministrante 7. i 8.
razreda. Na susretu je sudjelovalo 15 ministranata
iz Molva, Šibenika, Vinkovaca i Zagreba. Susret su
animirali fra Stjepan Brčina i fra Josip Ivanović. –
Prvoga dana ministranti su sudjelovali na svetoj
misi koju je u 19 sati u crkvi sv. Antuna Padovan-

skoga predslavio fra Stjepan Brčina. Poslije mise pogledali su film »Cirkus leptira«, o kojemu su sljedećega dana raspravljali. Katehezu »Jučer, danas, sutra« koja je za cilj imala, u svjetlu života sv. Franje, potaknuti na razmišljanje o prošlosti, življenju sadašnjosti i izgradnji budućnosti u odnosu na obitelj, školu i društvo, održao je fra Stjepan Brčina, a poslijepodne posjetili su crkvu sv. Franje na Kaptolu, Katedralu i Riznicu. Dan je završio tombolom, u kojoj je sudjelovao i provincijski ministar fra Josip Blažević. U četvrtak je fra Josip Ivanović održao formativni susret na temu uloge Rimskoga misala kao liturgijske knjige i pomagala ministrantima u pripremi za misu. Dani duhovne obnove protekli su ispunjeni molitvenim, formativnim i društvenim sadržajem.

SKUP STARIJE I BOLESNE BRAĆE

Tragom smjernica Četverogodišnjega provincijskog plana (2018.-2022.), gdje se u poglavlju o bratskom životu (t. 4) predviđa da se u zagrebačkom samostanu Svetog Duha providi primjerena skrb za stariju i nemoćnu braću, u ponedjeljak, 14. siječnja o. g. dopodne našla su se na okupu starija i bolesna braća Provincije, koja trenutno žive pod krovom ovog samostana, da razmotre i izvide mogućnosti poboljšanja stanja i uzajamne povezanosti. Susret je otvorio fra Ljudevit Maračić, od o. Provincijala određen za animatora tog povezivanja, izmolivši molitveni »Blagoslov jednog starca« poznatoga flamanskog pisca Phila Bosmansa. Sudjelovalo je osmero braće, a pridružio im se i o. Provincijal. Na susretu je bilo govora o nekim prijedlozima o. Provincijala, koji je istaknuo tri razine sadržaja koje bi valjalo uzeti u obzir: duhovni vid, s nekim ostvarivim izričajima (koncelebrirana misa, krunica), društveni vid (kulturni život, rekreacija, izleti) i zdravstveno-rehabilitacijska skrb (fizioterapeut, maser). Bilo je i nekih primjedbi s namjerom da se upozna i poboljša stanje. Inače, prema najnovijim statističkim podacima Hrvatska provincija svetog Jeronima franjevac konventualaca ima 60 članova svećanih zavjeta, od kojih njih 20 ima preko 70 godina (točno trećina braće, koju bismo mogli nazvati »Klub 70+«).

DUHOVNE VJEŽBE: ODRŽAN PRVI TURNUS

U zagrebačkom samostanu Svetog Duha, od nedjelje 3. veljače navečer, do petka, 8. veljače u podne, održan je prvi turnus ovogodišnjih duhovnih vježbi. Voditelj p. Niko Bilić, isusovac, održao je duhovne vježbe na temu: »Pošalji mene! (Iz 6,8) – biblijske osnove redovničkog života«. Sudjelovao je rekordan broj braće Provincijske zajednice: čak 24 brata. Najviše ih je dakako bilo iz Zagreba (fra Tomislav Glavnik, fra Maksimilijan Herceg, fra Nikola Rošćić, fra Josip Priselac, fra Pero Džida, fra Filip Musa, fra Ilija Miškić, fra Roko Bedalov, fra Vladimir Vidović – u svemu 9), iz Vinkovaca su bila tri (fra Ambroz Knežić, fra Martin Dretvić i fra Antun Matija Mandić), po dva su bila iz Splita (fra Martin Jaković i fra Damjan Glavaš), iz Pule dva (fra Đuro Hontić i fra Đuro Vuradin), po jedan iz ostalih samostana (fra Žarko Mula – Vis; fra Augustin Kordić – Šibenik; fra Josip Petonjić – Cres; fra Zdravko Tuba – Molve; fra Nikola Šantek – Novi Marof i fra Michael Pavić – Sisak). Iz Rima su također sudjelovala dva brata (fra Tomislav Mrkonjić i fra Igor Horvat). – Drugi turnus duhovnih vježbi održava se u Cresu, od 23. do 29. lipnja ove godine, a vodi ih isti isusovac, p. Niko Bilić.

ŠIBENIK: SJEDNICA IZVRŠNOG ODBORA ZA JUBILEJ KANONIZACIJE

Sjednica Izvršnog odbora proslave jubileja »50 godina od kanonizacije prvoga hrvatskog sveca Nikole Tavelića (1970. – 2020.)« održana je u ponedjeljak 4. veljače u samostanu sv. Frane u Šibeniku. Na sjednici odbora bili su prisutni svi članovi: rektor nacionalnog svetišta, fra Ivan Brađarić, generalni vikar Šibenske biskupije, mons. Marinko Mlakić, vikar Hrvatske provincije franjevac konventualaca, fra Tomislav Glavnik, župnik

župe Gospe van Grada u Šibeniku, fra Filip Milanović-Trapo, pročelnica Ureda gradonačelnika grada Šibenika, Mladena Baran Jakelić, saborski zastupnik, Hrvoje Zekanović i voditelj Ureda za informacije Šibenske biskupije, Ivo Kronja. – Pozdravljajući okupljene, fra Ivan Bradarić naglasio je kako se u protekle dvije godine pripreme za jubilej uspela senzibilizirati javnost za svetog Nikolu. Svetački lik Nikole iz Šibenika vratio se u živote vjernika, poručio je rektor Bradarić. U osvrtu na proteklo razdoblje, istaknuo je kako je usvojen prijedlog odbora da se postavi kip svetog Nikole. Kao lokacija odabrana je niša u pročelju crkve Svetog Frane. Postavljanje skulpture, koja će biti izrađena od kamena i visine 120 cm, predviđeno je u rujnu ove godine. Skulpturu će izraditi akademski kipar Venio Jerković. – Članovi odbora suglasili su se da središnja proslava jubileja bude 21. lipnja 2020. godine u Šibeniku. Datum je odabran jer je to dan kanonizacije, koja je 21. lipnja 1970. godine proslavljena u Rimu. Jubilarna godina bila bi otvorena na blagdan svetog Nikole iz Šibenika, 14. studenoga 2019. godine, a trajala bi do 14. studenoga 2020. godine. – Istaknuta je i potreba širenja pobožnosti svetom Nikoli u Šibenskoj biskupiji i što boljeg upoznavanja vjernika Šibenske biskupije sa svetim Nikolom. Tom prigodom u godini jubileja, replika najstarije svečeve slike, uz koju bi bio i moćnik s relikvijom Nikole, izložili bi se na štovanje po župama Šibenske biskupije.

ZAGREB: EDUKATIVNA RADIONICA PUČKE KUHINJE

U petak, 8. veljače 2019. godine o podne, u Pučkoj kuhinji Caritasa župe sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu u Zagrebu predstavnici Hrvatske komore dentalne medicine održali su edukativnu radionicu s korisnicima na temu oralnog zdravlja. Riječ dobrodošlice uputio im je fra Vladimir Vidović, voditelj Pučke kuhinje, izrazivši zahvalnost liječnicima na raspoloživosti i organiziranju ove radionice. Tom prigodom predstavnici HKDM, dr. dent. med. Andrijana Kovačić, dr. dent. med. Žarko Udiljak, prof. dr. Zvonimir Kajić i dr. dent.

med. Maja Habek, praktično su savjetovali korisnike Pučke kuhinje o oralnoj higijeni i oralnom zdravlju, upoznali ih s ostvarivanjem prava na dentalnu zaštitu prema pravima iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, te ih darivali poklon-paketima sa sredstvima za oralnu higijenu, kako bi korisnicima na taj način bar malo olakšali teško materijalno stanje. – Dolazak predstavnika Komore u Pučku kuhinju na Svetom Duhu gesta je kojom se želi pokazati poštovanje prema korisnicima i odgovornost prema potrebitima te podržati djelovanje Pučke kuhinje, koja se brine o tome da pojedinci i obitelji mogu svakodnevno dobiti topli obrok jer su im nesretne životne okolnosti ugrozile egzistenciju. Cilj je ove akcije uspostavljanje osnove za kvalitetniji život, pronalaženje odgovarajućih rješenja te razvijanje osjećaja i pripadnosti. – Neposredni povod za ovu edukativnu radionicu bila je proslava sv. Apolonije, djevice i mučenice, koja se slavi 9. veljače i koja je zaštitnica dentalne medicine. U novije vrijeme, prije tridesetak godina, obilježavanje Dana sv. Apolonije pokrenuli su liječnici dentalne medicine u Hrvatskom primorju, u Voloskom. Nakon osnutka Hrvatske stomatološke komore u Zagrebu, 26. lipnja 1995. godine, diljem Hrvatske nastavljeno je slavljenje zaštitnice pacijenata i dentalne struke redovito na njezin dan 9. veljače tekuće godine.

SPLIT: BLAŽENI ALOJZIJE U SVETOM FRANI

U povodu 100. obljetnice rođenja bl. Alojzija Stepinca, prisjećajući se drugog pohoda sv. Ivana Pavla II. Hrvatskoj te Stepinčeve beatifikacije, u susret Blaženikova spomendana, u crkvi sv. Frane na Obali u Splitu od 7. do 10. veljače boravile su njegove relikvije. – Program prvog dana molitvene trodnevne započeo je u četvrtak 7. veljače pobožnošću Blaženoj Djevici Mariji s nakanom za Crkvu i duhovna zvanja. Potom je uslijedio svečani unos relikvija u crkvu, misno slavlje te euharistijsko klanjanje pod geslom »S Blaženikom na koljenima«. – U petak 8. veljače dopodne bila je prilika za ispovijed, osobnu pobožnost, te molitva

Srednjega časa. U popodnevim satima održana je pobožnost Križnog puta sa Stepincem, potom pobožnost bl. Alojziju, zatim misa, nakon koje je prikazan dokumentarni film »Alojzije Stepinac – svjedok istine«. – U subotu 9. veljače dopodne bila je prilika za ispovijed, osobnu pobožnost, te molitva Srednjega časa. Pred večernje misno slavlje održana je pobožnost Blaženoj Djevici Mariji s nakanom za Domovinu, te pobožnost bl. Alojziju, zatim sv. misa, poslije kojega je uslijedilo molitveno bdijenje »Stepinac s mladima«. – Na spomendan bl. Alojzija, u nedjelju 10. veljače, sv. mise i štovanje relikvija bile su tijekom cijeloga dana. U večernjim satima održana je pobožnost Blaženoj Djevici Mariji s nakanom za obitelji, te pobožnost bl. Alojziju. Svečanu svetu misu u 19 sati predvodio je fra Josip Blažević, provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima. Tom je prigodom posebno istaknuo: »Ovih dana grad sv. Dujma domaćin je uglednome gostu, blaženome Alojziju Stepincu, pristiglom u ovaj drevni grad po svojim relikvijama! Među nama je svjedok vjere, Isusov svjedok, prorok naših dana, koji se neustrašivo usprotivio diktatorskim režimima prošlosti, uzorni pastir Kristove crkve, odan svojoj savjesti, Crkvi katoličkoj i domovini Hrvatskoj. U njemu je ključala krv predaka, patriotska ljubav koja Splitske i Splitske ujedinjuje kroz dugu povijest, nadasve oslonjenost na Boga, koju nisu mogla uzdrmati niti obećanja niti zastrašivanja. Stepinac je odlučno odbio Titovu ponudu da mirno napusti Hrvatsku, kao što je odbio Crkvu odijeliti od Petrovog nasljednika, ostao je u Hrvatskoj, uza svoj narod, kao pravi pastir, položivši život za one koji su mu bili povjereni. Ne bojte se, Stepinčeva je poruka i danas, makar za Hrvatsku trebalo ponovno mrijeti, ne napuštajte ju! – U iščekivanju smo skorog proglašenja svetim ovog Božjeg bojovnika, što se može dogoditi svakoga dana, bilo kojeg dana, premda bih iskreno volio da se to dogodi na blagdan prvog Hrvatskog sveca, sv. Nikole Tavelića, jer je na taj dan godine 1969. kardinal Franjo Kuharić zatražio od Kongregacije za kauze svetaca mišljenje glede prikladnosti trenutka za početak postupka za proglašenje svetim Alojzija Stepinca, a sljedeće godine navršava se ravno 50 godina od proglašenja svetim Nikole Tavelića, u čijem ćemo nacionalnom svetištu u Šibeniku taj jubilej na godinu svečano proslaviti. Datum proglašenja svetim nije u našoj moći ali, draga

braćo i sestre, molitvom pospješujmo i požurujmo taj dan, jer Stepinac već sada jest svet, i jer on to zaslužuje, unatoč oponentima iza zakulisnih loža i prljavih politika, koje usporavaju ono što nikako zaustaviti ne mogu.«

KOMUNIKACIJSKI SEMINAR

U organizaciji Franjevačkog instituta za kulturu mira u Zagrebu je 21. i 22. veljače 2019. održan Komunikacijski seminar »Kršćanski glas u medijima« za poglavare i poglavarice redovničkih zajednica, kojemu su iz naše Provincije nazočili fra Josip Blažević i fra Vladimir Vidović. Seminar je pobudio veliko zanimanje, a vrsnost predavača najbolje govori o visokoj razini njegove pripravljenosti i korisnosti: fra Bože Vuleta (u ime organizatora), Igor Kanižaj, Danijel Labaš, Ivica Šola, Božo Skoko, Franjo Skoko, Danijel Crnek, i drugi. Uz iznimno zanimljiva predavanja seminar je sadržavao i radionice javnog nastupa u medijima, upute o javnim nastupima, tehnike umijeća javnog nastupa, postupanje u kriznim situacijama, sazivanje konferencije za novinare, kontroliranje medijskom scenom, na koje se emisije i u koje medije (ne) odazvati, i još puno toga drugoga vrlo praktičnoga i korisnoga što se ne uči na teološkom fakultetu, a neophodno je danas svakome svećeniku.

RELIKVIJE SV. ANTUNA PO HERCEGOVINI

Relikvijar s dijelom tijela sv. Antuna Padovanskoga, koji se čuva u crkvi sv. Antuna na zagrebačkom Svetom Duhu, izložen je na čašćenje svim vjernicima u Humcu i Mostaru u subotu 9. ožujka te u nedjelju 10. ožujka. Hrvatska Provincija sv. Jeronima pokrenula je veliki projekt širenja antunovske pobožnosti, producirala je mjuzikl o sv. Antunu, koji uspješno izvodi Ansambl Kolbe diljem domovine i čija je turneja upravo u tijeku. U sklopu ove turneje s Ansamblom ide i relikvijar, u

kojem se nalazi dio Svečeva tijela koji se posebno izloži na čašćenje svim vjernicima. U subotu i u nedjelju, 9. i 10. ožujka 2019. godine relikvijar je bio na Humcu i u Mostaru. U pratnji relikvijara bio je fra Vladimir Vidović, glavni urednik Veritasa – Glasnika sv. Antuna Padovanskoga i duhovnik Ansambla Kolbe, koji je u propovijedima na Humcu i u Mostaru približio život sv. Antuna te pozvao sve vjernike na nasljedovanje Svečevih kreposti. Dolazak moći sv. Antuna izazvao je veliki interes ljudi koji su u velikom broju, od nekoliko tisuća, dolazili kako bi bili u blizini Svečeva tijela te izvršili svoj zavjet i molitvu. Domaćin na Humcu i organizator cjelokupnog dolaska relikvija sv. Ante u Hercegovini bio je gvardijan s Humca fra Dario Dodig. Relikvijar potom ide u Vukovar, gdje se uz suradnju Grada Vukovara u župi sv. Filipa i Jakova održavaju Dani sv. Antuna Padovanskoga. Program započinje u petak, 15. ožujka u 17 sati svečanim unošenjem relikvijara i nastavlja se u subotu i nedjelju kada se u Hrvatskom domu izvodi i mjuzikl o sv. Antunu Padovanskom.

HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU

Vjernici Šibenske biskupije započeli su 12. ožujka u ranim jutarnjim satima hodočašće u Svetu Zemlju. Predvođeni biskupom Tomislavom Rogićem, 413 vjernika idu tragovima svetog Nikole iz Šibenika, prvoga hrvatskog sveca, koji je podnio mučeništvo u Svetoj Zemlji. Hodočasnici su krenuli autobusima iz Šibenika, a potom su s dva aviona poletjeli sa Splitskog aerodroma u Tel Aviv. Ovo je prvo hodočašće vjernika Šibenske biskupije u Svetu zemlju, nakon dvije tisućite godine, kada je hodočastilo stotinu vjernika. Hodočašće je organizirano kao priprava za predstojeći jubilej »Pedeset godina od kanonizacije Nikole Tavelića«, koji će se proslaviti 2020. godine, kazao je, i sam hodočasnik, rektor nacionalnog svetišta svetog Nikole fra Ivan Bradarić. Duhovni voditelj hodočašća je fra Tomislav Glavnik, a hodočašće je organizirala agencija G-Tour iz Međugorja i udruga Sveta Zemlja. Kako je naglasio direktor agencije Davor Ljubić, šibensko hodočašće najveći je organizirani odlazak Hrvata u povijesti u Svetu Zemlju.

PRED STOTINU GODINA...

Dana 4. ožujka 1919. – točno pred stotinu godina – naša braća creskog samostana sv. Frane, zajedno s provincijalom o. Jozom Miloševićem, bila su prisiljena, na vrlo surov, barbarski način, napustiti samostan i otisnuti se u »bijeli svijet«. Bio je baš pokladni utorak, pa se i ova koincidencija simbolično uklopila u ovaj »exodus«. Našla su sklonište u crkveničkoj vili ljubljanskog industrijalca i kasnije proglašenoga našeg dobrotvora Jana Pollaka. Dvije godine tražila su braća stalno mjesto gdje bi savila svoje novo gnijezdo, i na kraju – dobrotom i razumijevanjem zagrebačkoga nadbiskupa mons. Antuna Bauera – dobila kapelu Svetog Duha i zemljište oko nje, gdje su neviđenom zauzetošću i nesebičnim zalaganjem već potkraj 1922. otvorila svoj samostan. I potvrdila onu poslovičnu izreku da »nije svako zlo za zlo!«. Zahvaljujući tom izgonu, dio braće preselio se na sjever, u kontinentalni dio domovine, gdje su potom otvoreni još neki samostani (Vinkovci, Molve, Sisak, Novi Marof), te se tako spojio u našoj provinciji hrvatski jug sa sjeverom, zapad s istokom, jadranski s panonskim, primorski s kontinentalnim dijelom Lijepe naše. Dobro je pamtit i ove obljetnice, na što će nas uskoro podsjetiti i objavljivanje Miloševićeva dnevnika (oko 200 stranica), u nakladi Hrvatskoga leksikografskog zavoda i naše Provincije, a posebnim zalaganjem dr. Ivana Armande, mladoga vrsnog povjesničara specijaliziranog za crkvene odnose s državnim vlastima prošlog stoljeća.

TEČAJ DUHOVNIH ASISTENATA OFS I FRAME

U Međugorju je od 11. do 13. ožujka održan XIII. nacionalni tečaj za duhovne asistente Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) i Franjevačke mladeži (FRAMA) iz Hrvatske o temi »Aktualna pitanja u praksi asistencije OFS-u i FRAM-i«. Tečaj je organizirala Konferencija nacionalnih duhovnih asistenata OFS-a u suradnji s nacionalnim asistentima FRAMA-e. Radni dio tečaja bio je u sjedištu Radiopostaje Mir Međugorje, a sudionici su bili besplatno smješteni u Hotelu Pervan u Međugorju. Sudjelovalo je dvadeset i šestero asistenata, među kojima je bilo i nekoliko asistenata iz Bosne i Hercegovine. U radu su sudjelovali svi nacionalni asistenti OFS-a i trojica nacionalnih asistenata FRAMA-e. Iz naše Provincije petorica: fra Vladimir Vidović, fra Damjan Glavaš, fra Martin Jaković, fra Roko Bedalov i fra Vilček Novak. – Na početku je sudionike tečaja pozdravio nadbiskup Henryk Hoser, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje. Naglasio je važnost i hitnost pastoralnog i duhovnog rada s mladima u današnje vrijeme. Potrebno je mladima dati orijentaciju u mnoštvu današnjih ponuda i informacija te biti blizu onima koji su ranjeni zbog neredovitih obiteljskih prilika, posebno onim mladima čiji su se roditelji rastavili. Nakon njega sudionike su u ime organizatora pozdravili fra Vladimir Vidović, predsjednik Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata OFS-a, i fra Filip Đurđević, predsjednik Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata FRAMA-e.

Uvodno izlaganje »Franjevački svjetovni red kao javno vjerničko društvo i red u Crkvi« uvečer prvog dana održao je crkveni pravnik dr. Ratko Radišić, OFM, iz Zagreba. Drugi je dan počeo izlaganjem »Upravljanje OFS-om ili asistencija OFS-u – o naravi asistencije prema Generalnim konstitucijama OFS-a iz 2000. g.«, koje je održao nacionalni duhovni asistent fra Mate Bašić, OFM. – U nastavku tečaja asistenti su, podijeljeni u dvije skupine, sudjelovali u dvije radionice. U prvoj su na temelju uvodnih izlaganja nacionalnog asisten-

ta fra Zvonimira Brusača, TOR, i uz sudjelovanje nacionalnih asistenata OFS-a fra Vladimira Vidovića, OFMConv, i fra Ante Pervana, OFMConv, obrađene teme »Bitna obilježja identiteta OFS-a« i »Razlučivanje poziva u OFS«. U drugoj su, uz koordinaciju nacionalnog asistenta OFS-a fra Mate Bašića, OFM, a na temelju dokumenata OFS-a i uvodnih izlaganja Danijele Rebac iz Nacionalnog vijeća OFS-a, voditeljice nacionalnog povjerenstva za formaciju, i dr. Ratka Radišića, obrađena praktična pitanja povezana s temom »Osjećaj pripadnosti OFS-u i (ne) sudjelovanje u životu i djelovanju bratstva«. U radionicama su sudionici imali priliku tražiti dodatna razjašnjenja i iznijeti iskustva iz svoje prakse. Uvečer su asistenti sudjelovali na euharistiji s hodočasnicima, koji su toga dana ispunili međugorsku župnu crkvu.

Fra Marinko Šakota, OFM, međugorski župnik, prikazao je asistentima rad s hodočasnicima, brojne organizirane aktivnosti pastoralno-duhovnog i evangelizacijskog karaktera koje se ostvaruju već dugi niz godina te promišljanja o radu s hodočasnicima u budućnosti. Mario Knezović, OFM, upoznao je sudionike s djelovanjem Radiopostaje Mir Međugorje, pokazavši im radne prostore postaje. Tečaj je završen trećeg dana izvještajem iz radionica i završnim razgovorom. Nakon toga su sudionici slavili euharistiju u župnoj crkvi, kojoj je predsjedao fra Vladimir Vidović, predsjednik Konferencije nacionalnih asistenata OFS-a.

REDOVNIČKI POGLAVARI UOČI SASTANKA O PREVENCIJI

Nekoliko dana prije sastanka »Zaštita maloljetnika u Crkvi«, koji se od 21. do 24. veljače održao u Vatikanu, Međunarodna unija generalnih poglavara (UISG) i Unija generalnih poglavara (USG) uputile su Izjavu pod nazivom »Zlostavljanje djece je zlo svugdje i u svakom trenutku: to nije nešto oko čega se pregovara«. Redovnički poglavari i poglavarice u Izjavi ističu: »Učinit će se sve što je moguće kako bi se pronašao učinkovit odgovor« radeći zajedno »na stvaranju novih struktura, kako bi se osiguralo da se rizici svedu na najmanju moguću mjeru«.

U Izjavi upućuju ispriku za sve one situacije kad »nismo shvatili što se događa« i što oni koji su mogli intervenirati »nisu prepoznali znakove upozorenja ili ih nisu uspjeli shvatiti ozbiljno«. Ističe se predanost da se »učini sve što je moguće kako bi se pronašao učinkovit odgovor« radeći zajedno »na stvaranju novih struktura, kako bi se osiguralo da se rizici svedu na najmanju moguću mjeru«. Redovnice i redovnici osjećaju »stid« zbog zlostavljanja koja su se »dogodila u našim društvima i redovima i u našoj Crkvi«, ali drže da se »s vjetrovima promjena koji pušu u našoj Crkvi i dobroj volji svi-ju, mogu pokrenuti važni procesi i strukture odgovornog podnošenja izvješća, dok će se postojeće ojačati. Mogu se prepoznati novi koraci i odluke, čija se provedba može ostvariti brzo i univerzalno s pravim poštovanjem različitih kultura«.

Generalni poglavari i poglavarice se pridružuju papi Franji »u njegovu poslanju da se ponizno prepoznaju i priznaju učinjene pogreške, da se podupiru preživjeli, uče od njih kako pratiti one koji su zlostavljani i kako žele da slušamo njihove ispovi-

jesti. S naše strane, zalagat ćemo se za to da učinimo sve što je u našoj moći, kako bismo bolje slušali preživjele, ponizno priznajući da to nije uvijek bio slučaj. Provest ćemo u djelo ono što bude odlučeno na ovoj konferenciji u skladu s obvezom podnošenja izvješća od strane onih koji su na vlasti«.

UISG i USG će u borbu protiv zlostavljanja uključiti roditelje: »Oni imaju prirodni nagon za zaštitu djece koji je neophodan. Posebno naglašavamo ulogu majki. Da se žene pitalo za savjet i pomoć u procjeni slučajeva, poduzelo bi se jače, brže i učinkovitije djelovanje. Naš način rješavanja optužbi bio bi vrlo različit i žrtvama i njihovim obiteljima bile bi uskraćene mnoge patnje. Redovnički poglavari i poglavarice u Izjavi ističu kako će »zaštitu djece i ranjivih odraslih osoba integrirati u naše programe formacije, osiguravajući da se, u svakoj fazi, odgajateljima i odgajanicima pruži prikladan odgoj i poduka«. »Tražit ćemo od naših centara duhovnosti da razviju posebne programe za praćenje svake osobe, žrtvu zlostavljanja, koja želi pronaći pomoć u teškoćama s vjerom i smislom života«. S druge strane, »resursi su uvijek problem« i »iskustva družbi koje su provele u djelo prakse zaštite djece pokazuju da čak i državne zdravstvene službe imaju poteškoća u osiguravanju odgovarajućih resursa«. Zato je »nužno ojačati suradnju kako bi se resursi učinkovito i djelotvorno koristili«. U tu svrhu, UISG i USG »će raditi na tome da se osigura da redovničke zajednice rade zajedno kako bi pratile preživjele što je učinkoviti-je moguće na njihovom putu ozdravljenja«.

Izjava se zaključuje porukom preživjelima: »Želimo poslati poruku izravno preživjelima i njihovim obiteljima: priznajemo da je došlo do neadekvatnog pokušaja rješavanja ovog problema i sramotne nesposobnosti razumijevanja vaše boli. Upućujemo vam naše najiskrenije isprike i izraze žaljenja. Molimo vas da vjerujete u našu dobru volju i našu iskrenost. Pozivamo vas da radite s nama na stvaranju novih struktura, kako bi se osiguralo da rizici budu svedeni na minimum«. K tome, »želimo osigurati da oni koji velikodušno podne-

su molbu za primanje u naše redovničke družbe ili koje se odgaja u sjemeništima žive na sigurnim mjestima, gdje se jača njihovo zvanje i gdje im se pomaže da njihova želja ljubiti Boga i druge raste do zrelosti«.

(Međunarodna unija generalnih poglavarica [UISG] okuplja 1.900 generalnih poglavarica, koje predstavljaju oko 750.000 redovnica prisutnih u 110 zemalja. U sastavu Unije redovničkih poglavara [USG] je 220 generalnih poglavara s ukupno 200.000 članova.)

PRIJEDLOZI I SMJERNICE

Različite komisije i biskupske konferencije poslane su neke prijedloge kao materijal za razmatranje i promišljanje na Susretu o zaštiti maloljetnika u Crkvi. Prijedloge je sudionicima susreta »Zaštita maloljetnika u Crkvi« na početku susreta 21. veljače predao papa Franjo riječima: »Kao pomoć, želio bih s vama podijeliti neke važne kriterije koje su formulirale razne biskupske komisije i konferencije, koji će pomoći u našem razmišljanju«. Donosimo popis prijedloga/smjernica predstavljenih na početku vatikanskog sastanka na vrhu posvećenog zlostavljanju maloljetnika:

1. Pripremiti praktični priručnik s mjerama koje bi vlasti trebale poduzeti kada se pojavi slučaj nasilja.
2. Okupiti strukture za slušanje, sastavljene od stručnih i učenih osoba, u kojima će se provoditi prvo razlučivanje slučajeva navodnih žrtava.
3. Uspostaviti kriterije za izravno uključivanje ordinarija ili redovničkog poglavara/ice.
4. Provoditi zajedničke procedure za ispitivanje optužbi, zaštitu žrtava i pravo optuženih na obranu.
5. Obavijestiti građanske i više crkvene vlasti, sukladno civilnim i crkvenim uredbama.
6. Periodično obnavljati protokole i uredbe, s ciljem očuvanja zaštićenog okružja za maloljetnike u svim pastoralnim strukturama. Ti protokoli i uredbe moraju biti utemeljeni na integriranim načelima pravde i milosrđa, kako bi djelovanje Crkve i na ovome polju bilo u skladu s njezinim poslanjem.
7. Uspostaviti posebne protokole za istraživanje optužbi protiv biskupâ.
8. Pratiti, štititi i liječiti žrtve, nudeći im svu potrebnu potporu do potpunog oporavka.
9. Povećati svijest o uzrocima i posljedicama spolnog zlostavljanja kroz inicijative koje će se organizirati u sklopu trajne formacije biskupâ, redovničkih poglavara, klerikâ i pastoralnih djelatnika.
10. Osmisliti nove oblike pastoralne skrbi za zajednice ranjene zlostavljanjima te pokorničke i prakse rehabilitacije za počinitelje.
11. Osnažiti suradnju sa svim ljudima dobre volje i djelatnicima masovnih medija, kako bi se prepoznavalo i odvojilo stvarne slučajeve zlostavljanja od lažnih te lažne optužbe, glasine i ocrnjivanja (usp. Govor Rimskoj kuriji, 21. prosinca 2018.).
12. Podići minimalnu dob za ženidbu na 16 godina.
13. Uspostaviti pravila koja reguliraju i podupiru sudjelovanje stručnjakâ laikâ u istragama i različitim stupnjevima procjene u kanonskim postupcima koji se tiču spolnog nasilja ili zlorabe moći.
14. Pravo na obranu: načelo prirodnoga i kanonskog prava o pretpostavki nevinosti mora se također čuvati sve dok ne bude dokazana krivnja. Zato je nužno ne dopustiti objavljivanje popisa optuženih čak ni u biskupijama, prije preliminarne istrage i konačne presude.
15. Obdržavati tradicionalno načelo razmjernosti kazne počinjenom zlodjelu i odlučiti da svećenici i biskupi proglašeni krivima zbog spolnog zlostavljanja moraju napustiti javnu službu.
16. Uvesti pravila koja se tiču sjemeništara i kandidata za svećeništvo ili posvećeni život. Osigurati da im programi početne i trajne formacije pomažu u razvoju njihove ljudske, duhovne i psihičke te spolne zrelosti, kao i njihovih međusobnih odnosa i ponašanja.
17. Osigurati da psihološku procjenu kandidata za svećeništvo i posvećeni život provode kvalificirani i provjereni stručnjaci.
18. Uspostaviti pravila kojima se uređuje prijelaz sjemeništara ili redovničkih kandidata

iz jednog sjemeništa u drugo, kao i svećenika ili redovnika/redovnice iz jedne biskupije ili družbe u drugu.

19. Stvoriti obvezatna pravila ponašanja za sve svećenike, redovnike/redovnice, pomoćno osoblje i volontere, kako bi se postavile odgovarajuće granice u osobnim odnosima. Posebno treba odrediti nužne uvjete za osoblje i volontere i provjeriti jesu li eventualno u prošlosti počinili kakvo kažnjivo djelo.
20. Predstaviti sve informacije i činjenice o opasnostima zlostavljanja i njihovim učincima te kako prepoznati znakove zlostavljanja i kako prijaviti sumnju na spolno zlostavljanje. Sve se mora činiti u suradnji s roditeljima, učiteljima, stručnjacima i građanskim vlastima.
21. Tamo gdje to još nije učinjeno, treba uspostaviti tijelo lako dostupno žrtvama koje bi htjele prijaviti eventualno zlodjelo. To tijelo bi trebalo imati određenu autonomiju s obzirom na mjesne crkvene vlasti. Ono bi, također, trebalo uključivati stručnjake (klerike i laike) koji će znati izraziti pažnju i skrb Crkve prema onima koji se, na tome području smatraju povrijeđenima nepriličnim pristupom od strane klerikâ.

POZIV PREDSEDNIKA HBK

Br. 49/2019

Predmet: Druga europska konferencija Formacija i prevencija — Moć kao služenje, Zagreb, 19.-22. 9. 2019.

Poštovani,

služiti Gospodinu u braći i sestrama najmoćniji je način ostvarenja kršćanskog života, bez obzira na životno poslanje i zvanje, a svoje uporište ima u istinskom razumijevanju evanđelja kao i njegovu navještaju. Predano služenje mnogih svećenika, redovnika i redovnica i danas je živi trag Kristove prisutnosti među nama i u nama te budi nadu u mnogim vjernicima. Nažalost, svjedoci smo kako se služenje znalo iskorištavati i zlorabljivati kao nadmoć nad drugima i korištenje drugih osoba u vlastite svrhe, što se također očitovalo i u seksualnom zlostavljanju kao i drugim oblicima

zlorabotrebne moći. Takvim međuljudskim odnosima, djeca, mladi, ranjivi odrasli, kao i ostali vjernici postaju objekti vlastitog zadovoljstva, a ne osobe koje se susreću sa živim Bogom preko svećenika, redovnika, redovnica.

»Gledajući u prošlost, nikada neće biti dovoljno ono što radimo kada molimo za oprost i tražimo kako nadoknaditi prouzrokovanu štetu. Gledajući u budućnost, nikada neće biti malo sve ono što se čini kako bi se dalo života kulturi u kojoj ne samo da se ne ponavljaju takve situacije, nego niti ne pronađu načina da se prekriju i ponavljaju (Papa Franjo, Pismo Božjem narodu, 20. 8. 2018.). U pismu Božjem narodu papa Franjo nas snažno poziva stvarati kulturu koja prevenira seksualno zlostavljanje, zlorabotrebnu moć i savjesti.

Stoga smo pozvani obnoviti radost služenja, na koje nas poziva crkvena zajednica, slijedeći nauk Crkve s posebnim naglaskom na dokumente Vrhovnih svećenika, upute Kongregacije za nauk vjere, kao i smjernice pojedinih biskupskih konferencija s obzirom na temu prevencije i zaštite djece, mladih i ranjivih odraslih. Zlorabotrebom moći mnoge žrtve pretrpjele su veliku bol kao i njihove obitelji te je njima potrebno pružiti duhovnu i psihološku podršku, poštujući pri tome njihovu slobodu. Ujedno i briga oko počinitelja nas obvezuje oko stručne pomoći njima, ali u isto vrijeme i odgoj za preventivne programe svih bogoslova, svećenika, redovnika i redovnica.

Hrvatska biskupska konferencija i Hrvatsko katoličko sveučilište stoga organiziraju konferenciju s navedenom tematikom uz podršku Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Kongregacije za kler i Centra za zaštitu djece Papinskog sveučilišta Gregoriana. Pozivamo vas na Drugu europsku konferenciju Formacija i prevencija — Moć kao služenje 19. do 22. rujna 2019. g.

Na Konferenciji ćemo promišljati, razgovarati, izmjenjivati iskustvo, osluškivati, i učiti kako vrednovati moć služenja u Katoličkoj crkvi kao iznimno vrijedan, kristoliki način međuljudskog ophođenja. To je prilika kako bismo i nadalje usmjevali svoju pažnju na važnost ljudskog odgoja u početnoj i trajnoj formaciji bogoslova, svećenika, redovnika i redovnica te se upoznavali s različitim znanstvenim i stručnim provjerama, praćenjima i intervencijama u radu s osobama u sjemeništima

i redovničkim kućama. Konferencija je usmjerena prema psiholozima, psihijatrima i pastoralnim psiholozima, koji djeluju u malim i velikim sjemeništima, kao i u odgojnim ustanovama redovnika i redovnica, te prema duhovnicima, odgojiteljima, vicerectorima i rektorima sjemeništa u Europi. Konferencija je nastavak na Prvu europsku konferenciju Formacija i prevencija koja je bila u Firenci 2017. godine.

Konkretna program konferencije s predavanjima, radionicama i ostalim sadržajem bit će dostu-

pan na mrežnim stranicama www.unicath.hr/formationzagreb2019.

Unaprijed Vas molimo da se prijavite također preko mrežne stranice, a sva pitanja vezana za konferenciju možete poslati na e-mail konferencije: formationzagreb2019@unicath.hr.

Uz srdačan pozdrav u Gospodinu!

*Želimir Puljić, zadarski nadbiskup,
predsjednik HBK*

naši mladi

POGLED U BOSNU...

U petak (8. ožujka) odmah poslije ručka, bogoslovi, postulant i sjemeništarač, predvođeni svojim magistrom, uputili su se putem Bosne i Hercegovine, putem Sarajeva. Ovaj put bio je turističke, ali jednako tako i duhovne i kulturne naravi. Prešavši granicu kod Slavonskog Broda, odmah se moglo vidjeti kako ta zemlja diše. Ljudi su nasmijani, sretni, srdačni i susretljivi, barem kako se mogao stjeći dojam iz vožnje, ali zemlja je krvlju napačena, kuće još uvijek nose ožiljke, a s njima i ljudi koji su u ratu izgubili i više od krova nad glavom. Vožnja je trajala šest sati i u tih šest sati, kako smo se spuštali prema Sarajevu, nailazili smo na prirodne ljepote ove zemlje. Gdje gdje te ljepote nisu bile taknute, a gdje gdje je na njih djelovao čovjek i ne baš u najboljem smislu. Pred sam ulazak u olimpijski grad stvorila se gužva – radovi na cesti. Tako se moglo malo odahnuti, protegnuti noge i biti na svježem zraku. Vrijeme je služilo, iako je puhao vjetar te su kišne kapi prijetile da će pasti. Odmah po pomaku kolone započelo se molitvom krunice. Kako se krunica bližila svome kraju, tako je Sarajevo bilo sve bliže i bliže. I napokon smo tu.

Po dolasku u Sarajevo smjestili smo se kod časnih sestara, Kćeri Božje ljubavi. One su nas prijat-

no dočekale i ugostile. Smjestivši se, otišli smo do franjevacu u Nedžarićima, gdje se nalazi njihova bogoslovija. Tako su nas počastili večerom i razgovorom ugodnim. Kako su se kazaljke bližile novome danu, i mi smo, izmoreni od puta, odlučili zahvaliti domaćinima te otići na lagani počinak. Sljedećeg jutra bio nam je zakazan susret s nadbiskupom i metropolitom vrhbosanskim, kardinalom Vinkom Puljićem. On nas je ugostio u svojem nadbiskupskom dvoru, a do njega nas je dopratio naš sarajevski vodič, đakon Ivan Dragičević. Kardinal nas je tako pobliže upoznao sa stanjem Hrvata u BiH, sa stanjem Katoličke crkve u BiH, također je podijelio i svoja ratna sjećanja jer je tada za vrijeme njegove opsade u ratu bio jedini vjerski poglavar koji se nalazio u Sarajevu. Zahvalivši mu na svemu preporučili smo se u njegove molitve i on se jednako tako preporučio u naše. Po završetku susreta, vratili smo se do samostana sestara te smo u svetištu drinskih mučenica slavili svetu euharistiju.

Poslijepodne smo obišli grad i njegove najveće znamenitosti kao što je Baščaršija i Gazi Husrevbegova džamija; posjetili smo gradsku vijećnicu, muzej Prvoga svjetskog rata te most na kojem je ruka Gavrila Principa usmrtila, u poznatom sarajevskom atentatu, prijestolonasljednika Austro-

Ugarske Franju Ferdinanda i njegovu ženu Sofiju; također smo probali sarajevske ćevape i razne druge bosanske specijalitete i poslastice; pred kraj dana obišli smo sarajevsku bogosloviju i samostan školskih sestara franjevki. Dan smo završili zajedničkim druženjem uz pjesmu, šalu i, naravno, sarajevsko pivo.

Nedjelju smo započeli svetom euharistijom te smo, po njezinu završetku, posjetili vrelo Bosne. Prekrasni izvori ostavljaju u ljudima stanje zapanjenosti. Netaknuta Bosna odmah je podsjetila na svu svoju veličinu i značaj koji je imala i ima u povijesti. Nakon oduševljenja slijedio je zajednički ručak sa sestrama. Bili smo oduševljeni. Nakon kratkog odmora odmah smo nastavili dalje te smo se zaputili putem Fojnice, poznatog samostana koji čuva neprocjenjivu Ahdnamu, povelju koju je sultan Mehmed II. Osvajač dao franjevcima, fra Anđelu Zvizdoviću, da slobodno djeluju i rade unutar Osmanskog Carstva. No, prije nego što smo stigli u Fojnicu, malo smo se izgubili, ali svako zlo za neko dobro te smo tako u svome lutanju naišli na putokaz prema izvoru sv. Jakova, koje smo i posjetili. Fratri su nas lijepo dočekali te nam je gvardijan ispričao crtice iz povijesti toga kraja i samog samostana. Dan je završio zajedničkim druženjem, ali kako kaže poznati aforizam: »Svakog gosta tri dana dosta!« No šalu na stranu, došlo je vrijeme za naš rastanak, krenuli smo odmah poslije doručka putem Zagreba. Sestre su nas ispratile, poželjele Božji blagoslov, mi jednako tako te smo izrazili nadu da ćemo se ponovno vidjeti bilo u Sarajevu bilo u Zagrebu. I prije samog Zagreba, posjetili smo Kraljevu Sutjesku. Tamo smo obišli franjevački samostan, jedan od najstarijih i najdugovječnijih na tom mjestu. Domaći fratar nas je lijepo ugostio te nam je pokazao biblioteku, etnografski muzej i muzej sakralne umjetnosti. Sukus svega bio bi neopisiv riječima, ali duboko pohranjen u memoriji i srcima magistra, bogoslova, postulanta i sjemeništarca. I tako... vraćam se Zagrebe tebi...

Erik Matejak

VINKOVCI – OŽIVJELA FRAMA

Od 14. do 16. veljače budući framaši iz Vinkovaca povukli su se u osamu na duhovnu obnovu u salezijanskom centru u Belom Manastiru. Ta dva dana došla su kao dobra priprema za ono sto je uslijedilo tog vikenda. U subotu, 16. veljače u župi Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima (Novom Selu), 33 framaša su službeno primljena u bratstvo Frame-Vinkovci. Tim je činom Frama-Vinkovci nakon dosta godina ponovo obnovljena. Geslo primanja bilo je: »Gle kako je dobro i kako je mило, kao braća zajedno živjeti« (Ps 133,1). Sveto misno slavlje predvodio je područni duhovni asistent fra Matija Marijić, uz koncelebraciju duhovnog asistenta Frame Vinkovci-BSM, fra Željka Klarića, i drugih svećenika: duhovnog asistenta Frame Vukovar-Borovo Naselje, fra Andru Tomislava Glušića, fra Matiju Antuna Mandića i fra Filipa Pušića, nacionalnoga duhovnog asistenta. Tog dana u župi BSM okupilo se mnoštvo mladih framaša iz raznih mjesta Osječkoga područnog bratstva. Framaši su u procesiji ušli u crkvu i na samom početku mise u obredu primanja u Framu-Vinkovci pristupilo je 33 mladih, većinom srednjoškolaca. Nakon svete mise druženje se nastavilo u dvorani crkve. Uz hranu i piće, framaši su priredili i skeč pod nazivom »Naš mali samostan«, koji je na šaljiv način prikazivao život u jednom samostanu.

• Sva su braća dobila svećeničke iskaznice za 2019. godinu. Za 2020. bit će pripravljene nove, pa ako tko ima kakvih izmjena, također može javiti Tajništvu.

• Mladi svećenici su na svome susretu trajne formacije započeli tečaj na temu »Pjesme nad pjesmama«. Ako neki naš samostan/župa želi kakvo predavanje na spomenutu temu, ili nešto više, neka se žurno javi fra Stjepanu Brčini radi usklađivanja termina i organizacije.

naše redovništvo

SKUP ZA EKONOME

U organizaciji Hrvatske redovničke konferencije u franjevačkom samostanu u zagrebačkoj Dubravi, 12. veljače održan je 2. stručni skup za ekono- me redovničkih zajednica. Na skupu su sudjelovali ekonomi i ekono- me provincija i zajednica kao i neki viši redovnički poglavari i poglavarice. Uz predsjednicu Hrvatske redovničke konferencije s. Anu Mariju Antolović i potpredsjednika fra Slavka Sliškovića OP, koji je moderirao susret, sudjelovao je i provincijal Hercegovačke franjevačke provincije i predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarice Bosne i Hercegovine fra Miljenko Šteko, kao i još neki provincijali i provincijalke, među kojima i naš provincijski ministar, fra Josip.

Održana su tri predavanja. O porezno-pravnom položaju javno pravnih crkvenih osoba Katoličke Crkve u Hrvatskoj govorio je dr. sc. Vjekoslav Bratić sa Instituta za javne financije. O poreznom tretmanu vjerskih zajednica u Hrvatskoj govorio je dipl. iur. Marijan Filković iz »Braovac poreznog savjetovališta«, a na temu financiranja projekata i programa vjerskih zajednica iz ESI fondova i pravila ocjene projekata dr. sc. Mihaela Grubišić Šeba. Poseban gost skupa bilo je izaslanstvo Ministarstva turizma Uprave za pravne poslove i standarde predvođeno pomoćnicom ministra Monikom Udovičić.

Pomoćnica ministra Udovičić predstavila je redovnicima i redovnicama planove Ministarstva turizma u pitanju razvoja vjerskog turizma (radni naziv) u Hrvatskoj. Iznijela je podatke o značaju kulturne i vjerske baštine Hrvatske za turizam u Hrvatskoj. Istraživanje iz 2017. pokazuju da su vjerski razlozi kao motiv dolaska u Hrvatsku zastupljeni s jedan posto, što je u odnosu na više od 18 milijuna dolazaka turista u Hrvatsku tijekom 2017. godine značajan broj. Osim toga, upoznavanje kulturnih znamenitosti, koje su redovito povezane sa vjerskim sadržajima, kao motiv dolaska

turista zastupljeno je s 12,3 posto. Pomoćnica ministra predstavila je plan nove kategorizacije smještaja u samostanskom/vjerskom objektima – sada kategorizirani kao hosteli – zatim, plan stručne izobrazbe turističkih vodiča za obilazak vjerskih lokacija te proširenje popisa zaštićenih lokacija. Okupljene je također informirala o odredbama koje definiraju putovanje kao hodočašće, odnosno o uvjetima kada hodočašće treba biti organizirano preko ovlaštene agencije. Na kraju je pozvala redovnike i redovnice da preko E-savjetovanja, direktno s Ministarstvom turizma ili preko Hrvatske redovničke konferencije sudjeluju u razvoju vjerskog turizma, daju svoje prijedloge i opaske.

Porezno-pravni položaj javno pravnih crkvenih osoba Katoličke crkve u Hrvatskoj predstavio je dr. sc. Vjekoslav Bratić iz Instituta za javne financije. Dr. Bratić je predstavio pravni okvir djelovanja Katoličke crkve u Hrvatskoj koji čine Zakonik kanonskog prava, Međunarodni ugovori između Svete Stolica i Republike Hrvatske, Ustav i građanski zakoni. Govoreći o razlikama između javne i privatne pravne osobe Katoličke crkve, naveo je da javne pravne osobe Katoličke crkve (biskupije, župe, samostani, partikularne crkve, crkvene pokrajine, biskupske konferencije, sjemeništa, redovničke ustanove kao cjelina, pokrajine i pojedine kuće...) osniva mjerodavna crkvena vlast poradi općeg dobra, dok su ostale pravne osobe privatne (kan. 116 – § 1.) kao udruženja vjernika koji se okupljaju oko neke zajedničke svrhe, te karitativne i obrazovne ustanove kojima je osnivač neka od javnih crkvenih pravnih osoba tj. sve ostale ustanove koje prema Ugovoru o pravnim pitanjima i Zakoniku kanonskog prava nemaju javnu pravnu osobnost, a koje osnuju KCRH i njene pravne osobe koje imaju javnu pravnu osobnost... Govoreći o Ugovoru o gospodarskim pitanjima (koji regulira slobodu davanja milostinja i drugih darova vjernika KCRH, povrata oduzete imovine i načina naknade za nju, načina financiranja KCRH, mirovine svećenika, redovnika i redovnica te načine zajedničkog rada Crkve i države na planu općeg

dobra) rekao je kako je s obzirom na porezni status KCRH Ugovorom propisano da pravne osobe KCRH, u skladu s odredbama kanonskog prava, mogu slobodno primati milostinju i darove vjernika te prihvaćati druge uobičajene oblike prinos a vjernika za uzdržavanje crkvenih ustanova bez primjene poreznoga sustava RH. To vrijedi samo za »unutarnje djelatnosti« (djelatnosti koje proizlaze iz kanonskog prava) KCRH.

»Vanjske«, gospodarske djelatnosti su oporezive djelatnosti koje generiraju komercijalne prihode od vlastite imovine (npr. zakup i najam prostora itd.) i prihode iz dobiti trgovačkih društava. Odredbe ZFPRO-a ne mogu se primijeniti na »unutarnje djelatnosti« KCRH i njenih pravnih osoba kojima je priznata javna pravna osobnost. Tako država ne može prisilnim odredbama KCRH naložiti niti osnivanje trgovačkog društva (što bi proizlazilo iz čl. 33. st. 3. ZFPRO-a), jer se to kosi s njihovim pravom da samostalno, po vlastitoj volji osnivaju pravne osobe. Budući da sve vjerske zajednice moraju biti pred zakonom iste (čl. 41 st. 1. Ustava), ZFPRO se ne može primijeniti niti na ostale vjerske zajednice, odnosno njihove organizacijske oblike, ali isključivo u pogledu obavljanja tzv. unutarnjih djelatnosti, a ne na njihove eventualne gospodarske djelatnosti. No, naglasio je dr. Bratić, odredbe ZFPRO-a (i dr. zakona) primjenjuju se za »vanjske, gospodarske djelatnosti« kojima se bave javno pravne osobe KCRH te ako pravne osobe KCRH dobiju proračunska sredstva od RH ili JLPRS. Privatne pravne osobe i vjernička društva kojima se, sukladno crkvenim propisima daje pravna osobnost neprofitne su organizacije u smislu ZFPRO-a i obveznice su njegove primjene.

Zatim je o poreznom tretmanu vjerskih zajednica u Hrvatskoj govorio dipl. iur. Marijan Filković iz »Braovac poreznog savjetovališta«. Pravnik Filković govorio je o Zakonu o porezu na dobit, Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, Zakonu o porezu na dohodak, Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom, Zakonu o doprinosima te o Općem poreznom zakonu. Za gospodarsku djelatnost vjerska je zajednica, istaknuo je, obvezna voditi poslovne knjige prema Zakonu o računovodstvu (dvojno knjigovodstvo) i plaćati porez na dobit od 12% ili 18% (ovisno o visini prihoda – prag 3 mil. kn). Od 1. siječnja 2017. godine uveden je pojednostavljen postupak plaćanja paušalnog poreza

na dobit, pa tako i za vjerske zajednice uz uvjet da prihodi od gospodarske djelatnosti nisu viši od 300.000 kn i da po toj osnovi gospodarske djelatnosti ne ostvaruju više od 50% ukupnih prihoda. U tom slučaju vodi se jednostavna evidencija o visini prihoda ostvarenih od obavljanja gosp. djelatnosti i predaje samo godišnji obrazac PD-PO do 15.1. za prethodnu godinu.

Na kraju je o financiranju projekata i programa vjerskih zajednica iz ESI fondova i pravilima ocjene projekata govorila dr. sc. Mihaela Grubišić Šeba. Dr. Grubišić Šeba predstavila je raspoloživa sredstva ESI fondova 2014.-2020, prihvatljive prijavitelje ovisno o pozivu te vrste poziva temeljem kojih se dodjeljuju bespovratna sredstva. Odgovarajući na pitanje – Može li se Crkva prijaviti na pozive za dodjelu bespovratnih sredstava?, ustvrdila je da može: kada su prihvatljivi prijavitelji vjerske zajednice ili ustanove čiji su vlasnik; kada je riječ o projektima koji imaju širi društveni značaj (primjerice, 80% prostora koristi se za kulturne i/ili vjerske svrhe, a 20% prostora za duhovne sadržaje, pastoralni centar, drugu turističku ili ugostiteljsku svrhu); u okviru Europskoga fonda za ruralni razvoj, mjere 7.4., koja nudi mogućnost dobivanja do milijun eura za financiranje gradnje, opremanja ili rekonstrukcije prostora koji se bave društvenim i kulturnim sadržajima, skrbe se o djeci ili zdravstveno-socijalnim problemima; za karitativni rad, razvoj volonterstva, rješavanje pitanja siromaštva, pomoć osjetljivim društvenim skupinama, području obrazovanja i rada s djecom. Navela je neke primjere vjerskih zajednica RCRH koje su dobile bespovratna sredstva: Šibenska biskupija, Župa sv. Vlaha u Stonu, Dječji vrtić Blažena Hozana, Zagreb. U nastavku je predstavila temeljne uvjete apliciranja za bespovratna sredstva i faze ocjene projektnog prijedloga. Savjetujući redovničke zajednice kako lakše do bespovratnih sredstava u financijskoj perspektivi 2021-2027. poručila im je da razmisle o vlastitim potrebama i mogućnostima financijske participacije. Zatim da definiraju moguće projekte i prihvatljive prijavitelje projektnih prijedloga koji se trebaju uključiti u Operativne programe (Ministarstvo kulture, – kulturne ustanove; Ministarstvo turizma – vjerski turizam, Ministarstvo obrazovanja – dječji vrtići, Ministarstvo zdravlja – ustanove bolničke njege; Ministarstvo socijalne skrbi – dječji i karitativni domovi;

Ministarstvo zaštite okoliša – energetska obnova ...). Potrebno je definirati značenje javnog vlasništva koje se poistovjećuje s vlasništvom središnje (lokalne) države. Treba paziti na upisnike – vjerske zajednice moraju biti upisane u Evidenciju pravnih osoba Katoličke crkve ili Evidenciju vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj, zgrade moraju biti ili u njihovom ili u javnom vlasništvu i u evidenciji resornih ministarstava ako takve evidencije resorna ministarstva vode. Savjetovala je stupiti u kontakt s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave radi definiranja zajedničkih potreba, pri čemu se vjerska zajednica može javiti kao partner JLP(R)S. Te na kraju pripremiti projektnu doku-

mentaciju na vrijeme, osobito za projekte koji traže posebna odobrenja, građevinske dozvole i tome slično.

Nakon rasprave u kojoj su sudjelovali svi sudionici i konkretnih pitanja fra Slavko se kratko osvrnuo na smjernice Kongregacije za UPŽ i DAŽ »Ekonomija u službi karizme i poslanja« u kojoj se redovništvo poziva na odgovorno i transparentno upravljanje ekonomijom. Dodao je da »Smjernice upravo savjetuju da sebi pozovemo stručnjake kao savjetnike – što smo danas i učinili«. Skup je završen molitvom i zahvalnim riječima predsjednice Konferencije s. Ane Marije Antolović, ASC.

kulturološki pabirci

PREDSTAVLJANJE PRIJEVODA KOLBEOVIH SPISA

Predstavljanje drugog sveska Spisa sv. Maksimilijana Kolbea održano je na svetkovinu Bezgrešne, 8. prosinca 2018. godine u župnoj crkvi Sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu. Drugi svezak Spisa sv. Maksimilijana Kolbea predstavili su fra Vladimir Vidović, glavni urednik Veritasa – Glasnika sv. Antuna Padovanskoga, i fra Zdravko Tuba, nacionalni duhovni asistent Vojske Bezgrešne. U ime odsutnoga provincijalnog ministra fra Josipa Blaževića predavanje pod naslovom »Masonerija u Kolbeovim spisima« pročitao je fra Vladimir Vidović. – Ovaj drugi svezak sadrži sve članke koje je Kolbe objavljivao po raznim listovima, dnevne zapise koje je bilježio, posebno u prvom dijelu života, duhovne napomene, vezane uz duhovne obnove i vježbe, te konačno, skice zamišljenoga teološko-mariološkog djela o Bezgrešnoj, što zbog ratnog stanja, uhićenja i smrti u logoru nikad nije uspio dovršiti. Za izlaženje drugog sveska, jednako kao i prvoga, najveću zaslugu ima neumorna prevodite-

ljica s poljskog jezika, gđa Jelena Vuković, koja se nije štedjela, a prijevod je obavila prvorazredno i u rekordnom roku. fra Ljudevit Maračić napravio je prijevod s latinskog i francuskog jezika, te lektorirao oba sveska. Profesorica Anđa Jakovljević napravila je korekturu. Velika zahvalnost ide i g. Ivici Beljanu grafičkom uredniku, kojemu dugujemo lijepi grafički dizajn obaju svezaka. Izdanje Kolbeovih spisa financijski je pomogao i Poland Translation Program, bez čije bi podrške teško bilo upustiti se u ovaj golemi financijski pothvat, za koji se nadamo da će uroditi velikim duhovnim plodovima. Predstavljanjem drugog sveska Kolbeovih spisa Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca i Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskoga daju nemjerljiv doprinos duhovnoj literaturi na hrvatskom jezičnom području.

BOŽIĆNA IZLOŽBA U ZAGREBU

U kapeli Sv. Križa crkve sv. Antuna na Svetom Duhu u Zagrebu otvorena je u četvrtak 20. prosinca izložba slika Ivane Ćavar »Svjetlost Božića«. Domaćin fra Tomislav Glavnik pozdravio je oku-

pljene i predstavio umjetnicu dr. art. Ivanu Ćavar, profesoricu na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru. O izložbi su govorili prof. Stan-ko Špoljarić i autorica dr. art. Ivana Ćavar, koja je izložila jedanaest slika, ulja na platnu, veličine oko 90 x 80 cm. Zbor mladih župe sv. Antuna Padovanskog sa Svetoga Duha otpjevao je nekoliko prigodnih pjesama, a fra Tomislav Glavnik otvorio je izložbu i dodao da je izložba prodajnoga karaktera i da ljudi koji vole umjetnine imaju sada priliku nabaviti uistinu vrijedne slike. Izložba je bila otvorena do 13. siječnja 2019. godine.

TEOLOŠKO-PASTORALNI TJEDAN U ZAGREBU

Tradicionalni svećenički Teološko-pastoralni tjedan, na temu proročke uloge i njezina mjesta u Crkvi, održan je krajem siječnja, od utorka do četvrtka, 22. do 24. siječnja ove godine na Šalati. Sudjelovalo je više naše braće, među kojima i naš provincijski ministar, fra Josip Blažević. Naš su-brat, prof. Ivan Karlić na Tjednu je održao predavanje o proročkoj ulozi vjernika u duhu Drugoga vatikanskoga sabora. – U sklopu Tjedna održana je svečana sjednica Hrvatskoga mariološkog instituta KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, koju je predvodio predstojnik prof. dr. Ivan Karlić, a uz zamjenika predstojnika, mons. dr. Vladu Košića i tajnicu doc. dr. s. Valeriju Kovač, nazočilo je više od dvadesetoro članova HMI-a, među kojima i neka naša braća.

DIPLOMSKI RAD FRA IVANA LOTARA

Predstavljanje zbornika u čast prof.dr.sc. Josipa Oslića prigodom 65. godine njegovog života pod naslovom »Religija između hermeneutike i fenomenologije« u sklopu ovogodišnjega Teološko-pastoralnog tjedna u utorak, 22. siječnja 2019., u velikoj dvorani u Međubiskupijskom sjemeništu na Šalati u Zagrebu, bio je povod da se upoznamo zapaženim diplomskim radom jednoga naše-

ga subrata. U tom zborniku objavljen je naime i prilog koji je nastao iz diplomskog rada fra Ivana M. Lotara, nagrađenog Dekanovom nagradom za najbolji znanstveni rad. Naslov rada glasi: Kazališna umjetnost – put uzbiljenja logosa. Šteta što je u mnoštvu događanja tih dana ovaj podatak prošao prilično nezapažen.

TURNEJA NAŠEG MJUZIKLA

Mjuzikl »Svetac svega svijeta« nedavno je započeo turneju po raznim mjestima Lijepe naše i susjednih zemalja.

Sveti Ivan Zelina: Ovaj prvi hrvatski autorski mjuzikl o sv. Antunu Padovanskom u izvedbi Ansambla Kolbe svečano je izveden u nedjelju 24. veljače u dvorani Kraluš u Pučkom otvorenom učilištu u Svetom Ivanu Zelini. Bila je to prva izvedba izvan Zagreba i prvo gostovanje Ansambla s tim mjuziklom te je na taj način započela turneja »Sveca svega svijeta«. Planirana su gostovanja u Vukovaru, Vinkovcima, Humcu, Mostaru, Karlovcu, Splitu, Varaždinu, Šibeniku, Visu, Cresu te u Hrvatskim katoličkim misijama u Stuttgartu i Reutlingenu.

Humac: Nastavilo se u Hercegovini, gdje je na Humcu izazvao veliki interes svojim gostovanjem u Hercegovini. Brojna publika svjedočila je uzbudljivom prikazu života sv. Antuna. U subotu 8. ožujka mjuzikl je izveden u prepunoj crkvi sv. Ante na Humcu. Bilo je prisutno više od 1500 gledatelja, koji su gromoglasnim pljeskom tijekom, a osobito nakon izvedbe, nagradili trud i rad glumačke postave. Izvedba na Humcu bila je posebna jer je to bilo prvo međunarodno gostovanje Ansambla s mjuziklom »Svetac svega svijeta«, bila je to i jubilara dvadeseta izvedba, i bila je to prva izvedba u crkvi, koja se morala dodatno tehnički opremiti kako bi se mjuzikl mogao izvesti.

Mostar: Turneja Ansambla Kolbe u Hercegovini nastavljena je u nedjelju 10. ožujka u Mostaru izvedbom spomenutog mjuzikla u franjevačkoj crkvi Sv. Petra i Pavla. Nazočilo je oko tisuću gledatelja. Poslije Hercegovine Ansambl gostuje 16. i 17. ožujka u Vinkovcima i Vukovaru. Potom 2., 6.

i 7. travnja održava izvedbe u Zagrebu, a 14. travnja na Cvjetnicu nastupa u HNK u Splitu u sklopu manifestacije Dana kršćanske kulture. U svibnju je predviđeno gostovanje u Visu i Varaždinu, u lipnju Ansambl gostuje u Karlovcu, Šibeniku te u Njemačkoj, u hrvatskim katoličkim misijama u Stuttgartu i Reutlingenu. Ovogodišnju sezonu Ansambl završava otvaranjem Creskih kulturnih večeri početkom srpnja u Cresu.

ZAVRŠENO SREĐIVANJE ZAGREBAČKE KNJIŽNICE

Uređenje Provincijske knjižnice »Fra Jozo Milošević« u Zagrebu upravo je ovih dana završeno. Nakon pet mukotrpnih godina rada, kojega su najveći teret ponijeli prof. Mladen Martinović i Marko Puškarić, a u posljednjoj fazi i fra Ljudevit Marčić, knjižnica je definitivno sređena. Još nije otvorena javnosti, jer treba dovršiti uređenje natpisa na policama, a trebat će i još jedno »pretresanje« da se izbjegne pretrpanost u nekim dijelovima polica. Knjižnica ima oko 29.200 naslova i više od 39.300 svezaka. Neke sekcije, tzv. zavičajne zbirke, sadrže gradivo vezano uz veće tematske cjeline, kao npr. »Areopag« (u prostorijama istoimenog centra u zvoniku, s oko 2.400 naslova), »Minoritica« (knjige vezane uz Red franjevac konventualaca, smještene u drvenim policama rekreacijske prostorije između Samostana i Provincijalata, s oko 2.100 naslova), uz još neke manje zbirke.

Zainteresirani mogu pretražiti cijeli fundus te dobiti osnovne informacije o svim djelima i o njihovom smještaju, putem tražilice do koje se dolazi preko provincijskog portala, klikom na sličicu »Knjižnica« u lijevom stupcu web stranice te potom na link koji vodi do tražilice. Sam postupak pretraživanja posve je jednostavan.

U planu je uskoro povezivanje putem zajedničkog poslužitelja ove i ostalih starijih knjižnica naše Provincije (Šibenik, Split, Cres, Vis) sa svim franjevačkim knjižnicama u Hrvatskoj, a time i s europskim knjižnicama.

OBJAVLJENO

- Ivan KARLIĆ: Sakramenti kršćanske inicijacije u djelu »Dušu čuvajuće pohodeње« fra Jeronima Lipovčića, u: Tamara TVRTKOVIĆ – Marinko ŠIŠAK (ur.), Zbornik o Jeronimu Lipovčiću. Zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Jerolim Lipovčić i njegovo doba«, Našice, 5.-6. V. 2016., Hrvatski studiji, Zagreb, 2018., 131-144.

- Ivan KARLIĆ: »Izvrstan i jedinstven primjer i Djevice i Majke – eminenter et singulariter tum Virginis tum Matris exemplar« (LG 63). Teološka interpretacija i ekumenske perspektive, u: Andrea Filić – Tomislav Filić (ur.), Mariologija nakon Drugoga vatikanskog koncila: prihvaćanje, rezultati i perspektive. Zbornik radova XXIII. Međunarodnoga mariološko-marijanskog kongresa, Rim, 4.-9. IX. 2012., KS, Zagreb, 2018., 33-47.

- Ivan LOTAR – Ivan DODLEK: Kazališna umjetnost – put uzbiljenja logosa u: Ivan DODLEK – Nenad MALOVIĆ i Željko PAVIĆ (ur.), Religija između hermeneutike i fenomenologije. Zbornik u čast prof. dr. sc. Josipu Osliću povodom 65. godine života. Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2018., 483-504.

- Špiro MARASOVIĆ (posthumno): Pozicioniranje vjerskog novinarstva u suvremenoj hrvatskoj zbilji u: Suzana PERAN (ur.) Novinarstvo pred izazovom Radosne vijesti : Uloga i mjesto katoličkih medija u Crkvi i u društvu – Hrvatsko društvo katoličkih novinara i Teovizija, Zagreb, 2018. str. 15-27.

- Nikola Mate ROŠČIĆ: Rušenje vjere i krivotvorenje Kristova lika u gnozi i apokrifima; u svečanom zborniku »Oče naš – jedan je Otac vaš« u počast 25. obljetnici biskupstva splitsko-makarskog nadbiskupa dr. Marina Barišića, Crkva u svijetu, Split 2018., str. 453-486.

- Ansambl KOLBE je pred Božić objavio novu božićnu pjesmu sa spotom. Radi se o prilagodbi poznate suvremene pjesme »Noel«. Autor glazbe je Chris Tomlin, a teksta Edmond Martin Cash, Matthew James Redman i Christopher D. Tomlin. Na hrvatski jezik pjesmu je prepjevao Branko Bardun, a aranžmane potpisuju Matea i Iva Bardun.

Pjesmu izvodi dio ansambla Kolbe – Sanja Bardun, Matea Bardun, Vedrana Colić i Marko Dumančić.

- Ivan ARMANDA: Nadbiskup Alojzije Stepinac i zbrinjavanje prognanih slovenskih konventualaca u Drugom svjetskom ratu, u: Treatises and documents – razprave in gradivo, revija za narodnostna vprašanja, Ljubljana, junij 2018, str. 5-20.

- Nikola Mate ROŠČIĆ: Juda i Judino evanđelje, u: »Crkva u svijetu«, god. LIV (2019), br. 1, Split 2019., str. 105-138. (stručni rad/kritika o navodnom nedavnom senzacionalnom »otkriću« apokrifa »Judino evanđelje«).

Voditelj postupka za pokretanje kauze beatifikacije fra Celestina Tomića, fra Augustin Kordić, ovih je dana dostavio mnogoj braći materijale s upitnikom, pa su zamoljena braća pozvana što prije odgovoriti i tako ubrzati daljnji dugotrajni rad na ovoj stvari.

ŠEMATIZAM PROVINCIJE 2018.

Sredinom siječnja predan je u tisak novi Šematizam Provincije (stanje 31. prosinca 2018.), a budući da je u prošloj godini uslijed održavanja Provincijskog kapitula došlo do brojnih personalnih promjena, trebalo je uvrstiti mnogo dopuna i preinaka. U tome su pozvana na suradnju i sudjelovala mnoga braća i visok broj intervenata trebao bi jamčiti da nema mnogo pogrešaka. Svi su gvardijani na godišnjem susretu potkraj siječnja u Zagrebu dobili određeni broj primjeraka za svoje samostane, a braći u inozemstvu dostavljen je poštanskim putem. Ako netko slučajno još nije dobio ili želi još poneki primjerak, neka se javi Provincijalatu u Zagrebu. (Uz novi Šematizam tiskana je i sličica s molitvama za Generalni kapitul, koju su trebali dobiti svi članovi Provincije zajedno sa Šematizmom. U Tajništvu ima još svega nekoliko tih sličica na raspolaganju.)

naši pokojni

PREMINULA RODBINA NAŠE BRAĆE

- 13. prosinca o. g., u ranim popodnevnim satima preminula je baka našega subrata fra Josipa Ivanovića, ANICA IVANOVIĆ, r. Maras, u 86. godini života. Sprovod je bio sutradan na Gradskom groblju u Vinkovcima. Njezin život povjeravamo Božjoj dobroti i njegovu milosrđu. Neka joj ljudske slabosti i grijehe milosrdno oprost, a učinjeno dobro velikodušno nagradi.

- U srijedu, 27. veljače o. g. na mjesnom groblju u Cerni kod Vinkovaca pokopan je gosp. BRANKO MRKONJIĆ, stariji brat našeg subrata fra Tomislava. Pogrebnu svetu misu i pokop vodila su naša braća iz Vinkovaca, kojima su se pridružila i neka braća iz zagrebačkog samostana Svetoga Duha. Bratu Tomislavu iskrena sućut, a pokojnom mu bratu Gospodin udijelio pokoj vječni.

- Dana 18. ožujka 2019., opremljena sakramentima umirućih u svojoj je 90. godini života, nakon kraće bolesti blago u Gospodinu preminula, ZORKA CRNOGORAC, rođ. Mandurić, sestra našega subrata fra Paška. Pokopana je na groblju Posušje-Ričina 20. ožujka 2019. Na pogrebu je sudjelovalo i nekoliko braće iz Zagreba i Splita. Pokojnoj Zorki pokoj vječni, a subratu Pašku bratska sućut.

- Na Blagovijest, 25. ožujka o. g. u 79. godini života preminuo je ANTE VUJIĆ, brat našega fra Jere. Ukop pokojog Ante obavljen je u srijedu 27. ožujka u 14 sati na mjesnom groblju u Slakovcima. Sudjelovalo je uz braću vinkovačkog samostana i više braće iz ostalih samostana. Našem subratu fra Jeri izražavamo bratsku sućut, a pokojnika u molitvama preporučamo Božjem milosrđu!

PROPOVIJED O. PROVINCIJALA NA SUSRETU GVARDIJANA 2019.

»A vaša znanost? Uspjesi? Jeste li se ikada pokajali što ste sve to ostavili?« – upitao je novinar jednog profesora sociologije na padovanskom sveučilištu koji je napustio svoju karijeru i postao franjevcem.

»Vidite«, reče, »svaki čovjek živi na dvije razine. Na jednoj čini nešto što drugi mogu vidjeti i vrednovati. Tu ima uspjeha i neuspjeha, tjera ga taština i volja za vlašću, za posjedom i priznanjima. Nemiran je i razleti se od silnog posla. Na drugoj razini čovjeka promatra drugo oko i mjeri ga druga mjera, na kojoj vrijedi samo ono što se radi sasvim bez računice, bez egoizma, i iz nijednog drugog motiva osim iz ljubavi i veselja. Ja sam skočio s jedne razine na drugu, sa zemlje na nebo.«

— — —

Žrvanj aktivnosti koji nas melje, groznica rokova koja nas guši, preuzetih obveza dragovoljno ili uslijed povjerenja nam službe, draga braćo, izlažu nas stresu, čine tromima za duhovni život i umornima za molitvu. Uvjeren sam da nitko od nas, na žalost, ne bi mogao svoje iskustvo života u samostanu podijeliti s padovanskim profesorom iz gornje priče. Móre nas duhovni plićaci, baruštine površnosti, prigovaranja, ogovaranja, nezadovoljstva, kojima nikako stati na kraj. S vama želim podijeliti nekoliko ohrabrujućih misli iz pera Hansa Urs von Balthasara kao putokaz iz našeg labirinta.

— — —

»Tko temeljito hoće djelovati u svijetu, mora najprije temeljito umrijeti svijetu«, piše von Balthasar. »U evanđelju nema ništa što bi bilo izre-

čeno jasnije i nedvosmislenije od ovoga kršćaninova životnog zakona koji vrijedi za sva vremena. Gdje se putanja klatna želi pojačati prema svijetu, kao »akcija«, tu mora suprotna putanja uspostaviti ravnotežu, i to tako da dubljom akcijom prethodi dublja kontemplacija kao pretpostavka i omogućenje. Ako je ravnoteža postignuta, to znači: ako je apostolat doista nasljedovanje Krista, ne će biti pošteđen katoličke muke. Apostol je ne mora posebno i navlastito tražiti, osim kao dobrovoljnu pokoru koju će činiti za sebe i za one koji su mu povjereni; ali će u toj muci vidjeti potvrdu da je žrtva njegove akcije miris koji se sviđa Bogu.«

Na prvome mjestu provincijal je pozvan prinositi žrtvu za svoju provinciju a gvardijani za svoj bratstvo, barem u istoj mjeri u kojoj se muževi žrtvuju za svoje obitelji. Apsolutna predanost Bogu po evanđeoskim savjetima pretpostavka je plodnosti u svijetu, ne ljudskim umijećem, nego snagom apsolutnog Boga, koji se u svojoj krajnjoj odlučnosti spram svijeta koristi pripravnim i raspoloživim čovjekom. »Namjesto stava kojim se predajemo Bogu i tako dopuštamo da nama raspolaze za spasenje svijeta, dolazi stav okretanja svijetu prema vlastitom mjerilu i nahodanju, kojim sebi umišljamo da se potpuno podvrgavamo Božjim namjerama sa svijetom, a zapravo se isključujemo iz samoga izvorišta Božjega djelovanja, i djelujemo na svojevorno izabranom mjestu, a to znači iz vlastita izvorišta.« (22).

Spremnost za potpunu i bezuvjetnu raspoloživost s naše strane je pretpostavka da bi Bog preko nas mogao djelovati. Ne svojim silama, ne svojom mudrošću, nego bezrezervnim predanjem Bogu. Koja bi žena mogla vlastitom snagom poroditi Božjega Sina? Prisposoba iz današnjeg evanđelja svraća nam pozornost na Boga kao uporište. »Ako Gospodin kuću ne gradi, uzalud se muče graditelji. Ako Gospodin grad ne čuva, uzalud stražar bdi. Uzalud vam je ustao prije zore i dugo u noć sjediti,

lja i svijeta. I neko vrijeme ide, ali ubrzo vremenite brige, zavodljivost bogatstva i požude kao trnje uguše Riječ.«

»Konačno, zasijani u dobru zemlju oni su koji Riječ 'slušaju i razumiju' (Mt), koji 'čuju i primaju' (Mk), koji 'u plemenitu i dobru srcu slušaju Riječ, zadrže je i donose rod u ustrajnosti' (Lk).«

Apostrofirao bih riječ »ustrajnost« koja nije bliska suvremenom mentalitetu koji se brzo umara i odustaje. Nejednak je plod koji Božja riječ donosi u našim srcima, što ovisi o plemenitosti tla, svi nismo jednako plodno tlo!, no važna je ustrajnost kojom služimo Bogu. Riječ Božja može oploditi jedino »plemenito i dobro srce«. Valja nam kultivirati srce. Apostazija se najprije događa u našem

srcu. Plemenito srce je poput plemenite zemlje koja je plodna. Sâmo zapažanje slabosti i puko kritizstvo nisu dovoljni. Dužni smo popraviti što možemo. »Kad Bog Otac nije našao ljubavi u čovječanstvu, unio je ljubav u čovječanstvo po utjelovljenju svoga Sina.« Tada je pronašao ljubav – u svome Sinu Isusu i svima onima koji su Isusovi.

Ako mi ne pronalazimo ljubav u našem bratstvu, u našoj provinciji, dužni smo je sami unijeti u njih i tada ćemo je njima pronaći! Treba nam više vjere, više molitve, više povjerenja u Boga. Poput padovanskog profesora iz ranije spomenute zgode, moramo »sa zemlje skočiti na nebo«. Oteti vrijeme za boravak u nebu po prijateljevanju s Božjom Riječju. Amen.

